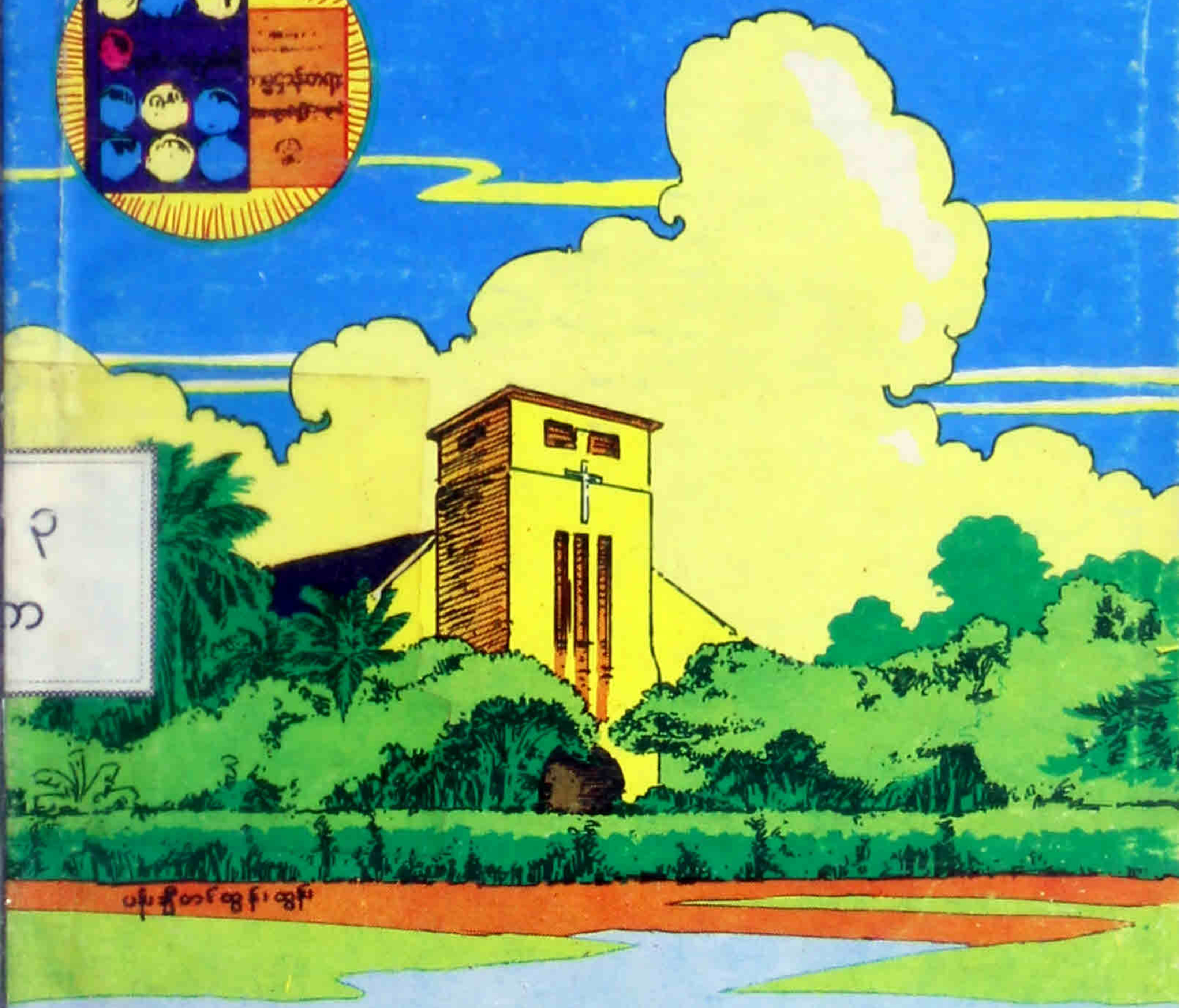

အင်းစိန် ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓစမ္မသမာဓိ

ဩဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်တပည့်တို့က
ဟောပြောသည်

ပန်းချီဆွဲဆွဲ၊ ဆွဲဆွဲ

အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

စဉ်	စာမျက်နှာ	စာကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁။	၁၂	၆	သာဝဏော	သာဝဏော
၂။	၁၂	၈	သုတ္တန်	သုတ္တန်
၃။	၁၂	၁၃	အနန္ဒအား	အာနန္ဒာအား
၄။	၁၃	၂၀	သဒ္ဓံ	သဒ္ဓံ
၅။	၁၃	၂၁	သာဝဏော	သာဝဏော
၆။	၁၄	၈	ဣန္ဒြေသည့်	ဣန္ဒြေသည့်
၇။	၁၈	၁၃	သောဘ	သောဘန
၈။	၂၃	၁၀	ဗုဒ္ဓတရား	ဗုဒ္ဓတရား
၉။	၂၆	၁၂	ကောလိကကို	ကောလိကကို
၁၀။	၄၁	၁၂/၁၃	ဥပသမ္ပဒါပြည့်စုံစေခြင်း သည်လည်းကောင်း	၎င်းစာအားလုံး ဖြတ်ပယ်ရန်
၁၁။	၄၃	၁၆	ကမ္မသကတာကမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်	ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်
၁၂။	၅၇	၁၉	ဗြဟ္မာဘဝမာလ	ဗြဟ္မာဘဝမာလ
၁၃။	၆၁	၉	သဒ္ဓါ	သဒ္ဓါ
၁၄။	၆၃	၂၁	စတုခါတုဝ ဝတ္ထာန်	စတုခါတုဝဝတ္ထာန်
၁၅။	၆၄	၁၉	ဝိစိကိစ္ဆာနိ ဝရဏ	ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏ
၁၆။	၈၈	၂၂	ဘာလိုထင်	တာလိုထင်
၁၇။	၈၉	၁၈	မုဋ္ဌိတုကမျတာ	မုဋ္ဌိတုကမျတာ
၁၈။	၉၉	၂၀	အလှ	အလွန်
၁၉။	၁၃၃	၁၈	ဆိုတဲ့	ဆိုတဲ့
၂၀။	၉၄	၂၀	ဆိုက်ရောက်ခြင်းဖြင့်	ဆိုက်ရောက်ခြင်းဖြင့်

၂၃၃၃၄

အင်းစိန်မြို့၊ ဓရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ဟောကြားသည်

ဤတရားစာမူအားလုံးကို ရတနာမွန်စာစောင်၌
ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

မဟာစည်သြဝါဒစံ ညောင်ကန်အေးသာသနာ့ရိပ်သာ
အမှတ်-၆၊ အင်းစိန်လမ်းမကြီး၊ ကြို့ကုန်း၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၄၅/၉၅/၆)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် [/၉၅ (၇)]

အုပ်ရေ-၂၀၀၀

ဒုတိယအကြိမ်

၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

ပန်းချီ- ညောင်ကန်တင်ထွန်းထွန်း

စာအုပ်ချုပ်- မောင်မြင့်နှင့် အဖွဲ့

အဖုံးရိုက်- တောက်တောက်ဝင်း ပုံနှိပ်တိုက်

တန်ဖိုး (၃၀)ကျပ်

ဦးသိန်းလွင် (ခ) ဦးအေးလွင် (၀၂၆၀၂)၊ ညောင်ကန်စာပေ၊

အမှတ်- ၆၊ အင်းစိန်လမ်းမကြီး၊ ကြို့ကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့ကထုတ်ဝေ၍
မစ္စတာမူလ်ရပ်ဂျီဆေးဂျပါးလ် (၀၁၈၂၈) တောက်တောက်ဝင်း ပုံနှိပ်တိုက်
၁၆၉/၃၃ လမ်း၊ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်သည်။

မာတိကာ

: ■ ■ ■ ■ ■ :

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ထူးခြားသောပင့်စာ	၂၁
၂။	ဓမ္မသဘင်ဖြစ်စဉ်နိဒါန်း	၂၃
၃။	ညောင်ကန် ၁၀-ရက်စခန်းအပြန် ခရစ်ယာန် ဗုဒ္ဓတရားပွဲ	၂၃
၄။	ဩဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်	၂၅
၅။	ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာရင်းနှီးရန်	၂၅
၆။	ခရစ်ယာန်ကို ညီအစ်ကိုမောင်နှမလိုခင်တယ်	၂၆
၇။	ဗုဒ္ဓ၏ဩဝါဒပါတိမောက်တရားတော်	၂၈
၈။	ဘုရားဖြစ်တော်စဉ် ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်း	၂၉
၉။	ဩဝါဒပါတိမောက်ဒေသနာနိဒါန်း	၃၃
၁၀။	သာသနာတော်ခေတ်ဦး ရဟန္တာ ၆၀	၃၄
၁၁။	ဓမ္မစူတဒေသနာခရီး	၃၅
၁၂။	ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်ဘုရားရှင်သီတင်းသုံးတယ်	၃၅
၁၃။	အဂ္ဂသာဝက အလောင်းနှစ်ပါး တရားရကြတယ်	၃၅
၁၄။	အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး ရဟန္တာဖြစ်ကြပြီ	၃၈

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅။	ပထမဆုံး ရဟန္တာသံဃာ ၁၂၅၀ စည်းဝေးမိကြတယ်	၃၈
၁၆။	လက်ယာရံနှင့် လက်ဝဲရံ ဘွဲ့နှင်းသဘင်	၃၉
၁၇။	သြဝါဒပါတိမောက်တရားတော်	၃၉
၁၈။	မြန်မာဂါထာဆောင်ပုဒ်များ	၃၉
၁၉။	သြဝါဒပါတိမောက်တရားတော်	၄၁
၂၀။	အကုသိုလ်ကိုရှောင်ကြဉ်ပုံ	၄၂
၂၁။	ငါးပါးသီလ	၄၂
၂၂။	သီလပြဋ္ဌာန်းတဲ့ ဒုစရိုက်ခုနစ်ပါး	၄၂
၂၃။	အကုသိုလ်ပြုသူ ဆင်းရဲတယ်	၄၄
၂၄။	အကုသိုလ်ရှောင်သူ ချမ်းသာတယ်	၄၅
၂၅။	ကုသိုလ်တရားကို ဖြစ်ပွားစေပုံ	၄၅
၂၆။	ကုသိုလ်အကျိုးရပုံ	၄၆
၂၇။	မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေပုံ	၄၆
၂၈။	သြဝါဒပါတိမောက်တရားရှစ်လုံးဘွဲ့	၄၇
၂၉။	ကုသိုလ်ပြည့်စုံ စိတ်ဖြူစင်ပုံ	၄၈
၃၀။	သီလဝိသုဒ္ဓိ	၄၉
၃၁။	ရှစ်ပါးသီလ	၄၉
၃၂။	လူတွေအတွက် နည်းနည်းခက်မယ်	၅၀

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၃။	ဒါကိုမရှောင်ရရင်ယောဂီပိုများမယ်တဲ့	၅၀
၃၄။	စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	၅၁
၃၅။	ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စသည်ဖြစ်တယ်	၅၁
၃၆။	ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း	၅၂
၃၇။	ဘေးဒုက္ခတွေ့ပြီး သေနေကြတယ်	၅၂
၃၈။	ဘဝအသစ်ကြောင့်သေကြတယ်	၅၃
၃၉။	တဏှာရှိလို့ ဘဝသစ်ဖြစ်တယ်	၅၃
၄၀။	ရုပ်နာမ်အပြစ်မမြင်လို့ တဏှာဖြစ်တယ်	၅၄
၄၁။	ရုပ်နာမ်အပြစ်ကို မြင်အောင် တရားအားထုတ်ရမယ်	၅၄
၄၂။	ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်အောင် တရားအားထုတ်ရမယ်	၅၅
၄၃။	ဒီနေရာတွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ	၅၆
၄၄။	လောကီအဘိညာဉ်ငါးပါး	၅၆
၄၅။	သမထကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်	၅၈
၄၆။	ကသိုဏ်း ၁၀ပါး ဆိုတာ	၅၉
၄၇။	အသုဘ ၁၀ပါး ဆိုတာ	၆၀
၄၈။	အနုဿတိ ၁၀ပါး ဆိုတာ	၆၀
၄၉။	ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ၄ပါး ဆိုတာ	၆၁

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၀။	အာရပ္ပ ၄ပါး ဆိုတာ	၆၂
၅၁။	အာဟာရေပဋိကူလသညာ ဆိုတာ	၆၂
၅၂။	စတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ဆိုတာ	၆၂
၅၃။	သမထအားထုတ်ပုံနှင့် သမထယာနိက အားထုတ်ပုံ	၆၃
၅၄။	သမထအားထုတ်ပုံအကျဉ်း	၆၃
၅၅။	ဥဂ္ဂဟနိမိတ်	၆၃
၅၆။	နီဝရဏငါးပါး ဖြစ်ပုံနှင့် ဝယ်ပုံ	၆၄
၅၇။	ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်ပုံ	၆၅
၅၈။	ဥပစာရသမာဓိဖြစ်ပုံ	၆၅
၅၉။	အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်ပုံ	၆၅
၆၀။	ပထမဈာန်ရပုံ	၆၅
၆၁။	ဒုတိယဈာန်ရပုံ	၆၆
၆၂။	တတိယဈာန်ရပုံ	၆၆
၆၃။	စတုတ္ထဈာန်ရပုံ	၆၆
၆၄။	အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ၁၀ပါး ရှုပွားပုံ	၆၇
၆၅။	အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းစသည့် ရှုပွားပုံအထူး	၆၇
၆၆။	အာနာပါနကို အားထုတ်ပုံ	၆၈
၆၇။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဆို နိမိတ်ထိုထို တွေ့ရပုံ	၇၀

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၈။	ဝိပဿနာဆက်လက်အားထုတ်ပုံအကျဉ်း	၇၁
၆၉။	သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိက ရှုမှတ်ပုံ	၇၃
၇၀။	ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ	၇၄
၇၁။	နည်းနည်းကစပြီး ရှုမှတ်ရတယ်	၇၆
၇၂။	ရှုမှတ်ပုံမှာ	၇၇
၇၃။	အထူးသတိပြုရန်	၇၈
၇၄။	ဒွါရခြောက်ပါးလုံ ရှုမှတ်ပုံ	၇၈
၇၅။	ပြုပြင်တိုင်း ရှုမှတ်ပုံ	၈၀
၇၆။	လိုရင်းအကျဉ်းချုပ်ရှုမှတ်ပုံ	၈၀
၇၇။	ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၂
၇၈။	သမထနှင့် ဝိပဿနာအထူး	၈၂
၇၉။	စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ	၈၃
၈၀။	နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၄
၈၁။	ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ	၈၄
၈၂။	ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၄
၈၃။	ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ	၈၆
၈၄။	သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၆
၈၅။	နုဿော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၇
၈၆။	မဂ္ဂါမဂ္ဂညဏာဒဿနဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ	၈၈

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၇။	ရင့်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၈
၈၈။	ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ပုံ	၈၈
၈၉။	ဘယဉာဏ်စသည်ဖြစ်ပုံ	၈၉
၉၀။	ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဉာဏ်	၉၀
၉၁။	အနုလောမဉာဏ်	၉၀
၉၂။	နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုပုံ	၉၁
၉၃။	သောတာပန်ဖြစ်တယ်	၉၁
၉၄။	ဖလသမာပတ်ဝင်စားပုံ	၉၂
၉၅။	သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပုံ	၉၂
၉၆။	အနာဂါမ်ဖြစ်ပုံ	၉၃
၉၇။	ရဟန္တာဖြစ်ပုံ	၉၃
၉၈။	နိဂုံးဆုမွန်	၉၄

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ ဓမ္မာစရိယဦးဌေးလှိုင်

၏

အမှာစာ

ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ကြို့ကုန်းအရှေ့ရပ်ကွက်၊
ရန်ကုန်အင်းစိန်လမ်းမကြီး မဟာစည်ဩဝါဒခံ ညောင်ကန်အေး
သာသနာ့ရိပ်သာ ပဓာနနာယက ညောင်ကန်အေးဆရာတော်က
ကိုယ်တိုင် ဟောကြားထားသော “အင်းစိန်ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်
ကျောင်းတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်ဩဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ် တရား
တော်စာအုပ်” တွင် အမှာစာ ရေးပေးရန် ကျွန်တော့်အား တာဝန်
ပေးပါသည်။

ထိုစာအုပ်ကို ၁၉၉၃ ခု၊ ဇွန်လတွင် အုပ်ရေ ၂၀၀၀ ရိက်နှိပ်
ခဲ့ပါသည်။ ယခု ဒုတိယအကြိမ်ရိက်တွင်မှ ကျွန်တော့်အား အမှာစာ
ရေးပေးရန် ညောင်ကန်အေးဆရာတော်က တိုက်တွန်းတော်မူပါ၏။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်အား မူလကပင်ကြည်ညိုရင်းစိတ်ရှိနေ

သော ကျွန်တော်သည် ညောင်ကန်အေးဆရာတော်နှင့် ရပ်ဆွဲ
ရပ်မျိုးလည်းဖြစ်၍ ဝါသနာတူသာသနာပြုဖက် စာရေးဖက်ဖြစ်သဖြင့်
သာသနာရေးကိစ္စပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ကြားကပင်
ဤအမှာစာကို ရေးရပါသည်။

အင်းစိန် ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

ဟောသောတရား

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ရန်ကုန်တိုင်း အင်းစိန်မြို့နယ်
မြန်မာနိုင်ငံဓမ္မတက္ကသိုလ် (ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်း) ဘီဒီ
နောက်ဆုံးနှစ် ဦးကွန်ဖန်၏လျှောက်ထားချက်အရ ထိုကျောင်း၌
၁၃၅၂ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၃)ရက် (၂၉-၁၀-၉၀)
ကြာသပတေးနေ့တွင် ဤစာအုပ်ပါတရားကို ဟောကြားခဲ့၏။

ထိုတရားစာအုပ် အစတွင် ဒကာကြီး ဦးကွန်ဖန်ရဲ့ပင့်
လျှောက်စာကို ကောက်ချက်ချရင်း-

၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာရင်းနှီးရန်၊

၂။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များသိသင့်သော ဗုဒ္ဓတရားတော်များ
ကို ဟောကြားပေးရန်ဟူ၍ အချက် (၂)ချက်ကိုတွေ့ရပါတယ်။

ဒီအချက်(၂)ချက်ကို ဟောလိုက်ရင် သာသနာတော်၌ သတင်း
ကောင်း ကြေညာရန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း ဗဟုသုတဖြစ်စေရန်
ဆိုတဲ့ အချက်လဲ ပါဝင်ပြီးဖြစ်သွားပါမယ် “ဟူသော နိဒါန်းစကား
ရပ်ကို တွေ့ရပါသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းပါ၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ခရစ်ယာန် ရင်းနှီးရန် တဲ့

ညောင်ကန်အေး ဆရာတော်သည်ထိုအချက် (၂)ချက်တို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ရင်းနှီးရန်ဟူသော (၁)အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မင်းကွန်းတိပိဋကနိကာသ ဒုတိယ (၃)နှစ်ခရီးစာအုပ် တွင် ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ရေးသားခဲ့သော “မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထူးထူးခြားခြား အမိန့်စကားတော်များ” ဆောင်းပါးကို ပြန်လည်ဟောပြောတော်မူ၏။ ထိုဆောင်းပါးတွင် “ခရစ်ယာန်ကို ညီအစ်ကို မောင်နှမလိုခင်တယ်” စသော မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သြဝါဒတော်များကိုဟောပြော ထား၏။ တရားတောင်းပန်သူ၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီကောင်းမြတ်သော တရားဖြစ်ပါ၏။

ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များသိသင့်သော ဗုဒ္ဓတရားတဲ့

ထို့နောက် “ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များသိသင့်သော ဗုဒ္ဓတရား တော်များကို ဟောကြားပေးရန်” ဟူသော (၂)အချက်နှင့် ပတ်သက် ၍ ညောင်ကန်အေး ဆရာတော်က-

(က) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် (ခ) သြဝါဒ ပါတိမောက်တရားတော်နှင့် (ဂ) ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရခြင်း၏ အကြောင်း တရားစာအုပ်ကို စံထား၍ ဟောကြား တော်မူပါ၏။ ဤသည်လည်း တရားတောင်းပန်သူ၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီကောင်းမြတ်သော တရားဖြစ်ပါ၏။

အရှင်အာနန္ဒာ၏ ဧဝံမေသုတံစွမ်းအင်

ဘုရားဟောပါဠိတော်များကို ဖွင့်ဆိုရေးသားသူ အဋ္ဌကထာ ကျမ်းပြုအရှင် မဟာဃောသမထေရ်မြတ်က အရှင်အာနန္ဒာအား ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့ပါသည်။

ဝိနာသယတိအသဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓံဝမုတိသာသနော။

ဧဝံမေသုတ မိစ္ဆေဝံ၊ ဝဒံဂေါတမသါဝဏော။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော အရှင်အာနန္ဒာသည် အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာမထေရ်သည် ဤသုတ္တန်တရားတော်ကို မြတ်စွာ ဘုရား၏ အထံတော်မှ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားခဲ့ရပါသည်ဟူ၍ တရားဟောတိုင်း ညွှန်ပြခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမသာသနာ တော်၌ မကြည်ညိုခြင်းကို သံသယကင်းပြတ်ကြည်ညိုစေတတ်ပါ၏။ သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုခြင်းကို တိုးပွားစေတတ်ပါ၏။

ဤသို့လျှင် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသကအရှင် အာနန္ဒာအား ချီးကျူး ထားပါ၏။ မှန်ပါသည် အရှင်အာနန္ဒာက “ဧဝံမေသုတံ” ယခု အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှကြားသိမှတ်သားခဲ့သည့် အတိုင်း ဤသုတ္တန်တရားကို ရွတ်ဆိုဟောကြားပါမည် ဟူ၍ “ဧဝံမေသုတံ” စကားရပ်ကို အမြဲတမ်းရှေ့တန်းတင်ပြီး ရွတ်ဆို ဟောကြားပါသည်။ ယနေ့ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားဟော ပါဠိတော် ပိဋကကျမ်းစာများသည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်မှ အရှင်အာနန္ဒာ နာကြားမှတ်သားခဲ့သော မြတ်ဗုဒ္ဓတရားတော်များဖြစ်ပါ၏။

အရှင် အာနန္ဒာ၏ “ဧဝံမေသုတံ” စကားရပ်ဖြင့်ပင်

ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ဤတရားတော်များကို ကြားနာရသူများသည် သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓ သမ္မည၊ ဘုရားမြတ်ဟောထားသော တရားတော် ပါတကား ဟု အထူးလေးစားကြည်ညိုကြရ၏။ ယခင်ကမြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်ကို မယုံကြည်သေးသူများသည်လည်း သံသယကင်းစင် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြရ၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ယုံကြည်ကြည်ညိုထားသူများသည်လည်း ယုံကြည် သဒ္ဓါအား ပိုမိုတိုးပွားကြရတော့၏။

ထို့ကြောင့် အရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်မြတ်က ဤအရှင် အာနန္ဒာ၏ “ဧဝံမေသုတံ” စကားရပ်ဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာအား ဗုဒ္ဓသာသနာကိုမယုံကြည်သေးသူများအား သံသယကင်းစင် သက်ဝင်ယုံကြည်စေသူ၊ ယုံကြည်သူများအား ယုံကြည်သဒ္ဓါအား တိုးပွားစေသူဟု ချီးကျူးတော်မူပါ၏။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်၏ ဧဝံမေသုတံ စွမ်းအင်

ယခုဤ “အင်းစိန်ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင် ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကျင့်စဉ် တရားတော်” စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုသော ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒြေက အားလည်း ကျွန်တော်က အဋ္ဌကထာကျမ်းပြုအရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်မြတ်၏ အရှင် အာနန္ဒာအားချီးကျူးသော နည်းကို မှီငြမ်းပြု၍ ချီးကျူးပါရစေ။

ဝိနာသယတိအသဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓံဝ ဝပုတိသာသနေ။

ဧဝံမေသုတမိစ္ဆေဝံ၊ ဝဒံသောဘနသာဝဏော။

ကမ္ဘာသာသနာပြု ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား၏

တပည့် ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်အရှင်ဣန္ဒကသည် ဤ “တရားတော်” ကို ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားအထံမှ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားခဲ့ရပါသည်ဟူ၍ တရားဟောတိုင်း ညွှန်ပြခြင်းဖြင့် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား၏ အဆုံးအမတရားတော်၌ မကြည်ညိုခြင်းကို သံသယကင်းပြတ်ကြည်ညိုစေတတ်၏။ ကြည်ညိုခြင်းကို တိုးပွားစေတတ်ပါ၏။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒသည် ကမ္ဘာ့ သာသနာပြု ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့်ရင်းဖြစ်ပါ၏။ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား၏ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ဗုဒ္ဓသာသနာပြု ကိစ္စများကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကလည်း အနီးကပ်ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့သူတပည့်ရင်းများတွင် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ကျေးဇူးရှင်မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင် တည်ဆောက်ချီးမြှောက်ခဲ့သော မဟာစည် နယ်လှည့်ဓမ္မကထိက အဖွဲ့ကြီးတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အကျိုးဆောင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော ဆရာတော်ဖြစ်ပါသည်။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် တောင်ပေါ် မြေပြန့် အနံ့အပြားကို နှစ်ပေါင်းများစွာ တရားဟောကြားသော ဆရာတော်ဖြစ်၏။ ပြည်တွင်းသာမက ဥရောပနှင့် အာရှနိုင်ငံများတွင်လည်း တရားဟော တရားပြသော ဆရာတော် ဖြစ်၏။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရား၏ သာသနာရေးကိစ္စ ဝင်စာ ထွက်စာ ဝိနိစ္ဆယ

ဩဝါဒ ပါတိပေဏ်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ဗဟုသုတများကိုလည်း စာအုပ်ကျမ်းဖြစ်အောင် ရေးသားပြုစုသော ဆရာတော်ဖြစ်၏။ ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ရေးသားပြုစုသော မဟာစည် ပဋိပတ္တိ သာသနာရေး စာအုပ် စာပေပေါင်း ၄၀ ကျော် ပါပြီ။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ထိုသို့ ပြည်တွင်း ပြည်ပ တရားပွဲတိုင်းတွင် တရား ဟောကြားသောအခါ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို ဤသို့ ဟောကြားပြသလျှင် ညောင်ကန်အေး ဆရာတော်ကလည်း ထိုနည်းအတူ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏ ယူဆပုံ ယူဆနည်း အတိုင်းပင် ထပ်တူညီမျှ ဟောကြားပါ၏။ တရားစာအုပ်များကို ရေးသားရာတွင်လည်း ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မူအတိုင်းပင် ရေးသားပါသည်။

တစ်ခါတုန်းက ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ကိုယ်တိုင် ရေးသားထားသော သတိပဋ္ဌာန် ကြွေးကြော်သံတရားစာအုပ် ပဉ္စမတွဲ စာအုပ်တွင် အမှာစာနိဒါန်းရေးပေးရန် ကျွန်တော့်အား တာဝန်ပေးပါ သည်။

ထို သတိပဋ္ဌာန် ကြွေးကြော်သံစာအုပ်ကို နိဒါန်းရေးပေးရန် ပေးရင်း ညောင်ကန်အေးဆရာတော်က စကားလေးတစ်လုံး ပြောသွား သေးသည်။

“ဒကာကြီး ဒီ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းတရားကလဲ မဟာစည် ဆရာတော်ကြီးရေးသားတာနဲ့ တစ်ထပ်တည်းပဲ၊ တစ်ထပ်တည်းဆိုလို့ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဉာဏ်ချင်းထပ်သွား တာလို့တော့ မထင်လိုက်နဲ့ နော်၊ ဆရာတော်ကြီးဟောတဲ့ အတိုင်း ဘုန်းကြီးက

ထပ်ပြီး အကျဉ်းချုပ်ရေးထားတာ” တဲ့

ဤသည်မှာ ညောင်ကန်အေးဆရာတော်၏ ကြည်ညိုထိုက်သော၊ လေးစားထိုက်သော ဂုဏ်ဖြစ်ပါ၏။

မဟာစည်သာသနာမှာ အရှင် အာနန္ဒာပါပဲ

အရှင် အာနန္ဒာက ဤတရားသည် အကျွန်ုပ်သိသော တရားမဟုတ်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားသိတော်မူသော တရားဖြစ်ပါ၏။ “ဧဝံမေသုတံ”တဲ့။

ထို့အတူပဲ ညောင်ကန်အေးဆရာတော်ကလည်း ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် တရားဟောတိုင်း ဟောတိုင်း ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကျေးဇူးဂုဏ်များ ဆရာတော်ဘုရားကြီးညွှန်ပြသော သတိပဋ္ဌာန် နည်းလမ်းများကို အမြဲတမ်းရှေ့တန်းတင်ပြီး ဟောလေ့ပြောလေ့ရှိသောကြောင့် မဟာစည် ပဋိပတ္တိသာသနာမှာ ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် အရှင်အာနန္ဒာပါပဲ ဟူ၍ ကျွန်တော်ဂုဏ်ပြုပါရစေ။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ဆရာကောင်းတပည့် ပြီသစွာ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ခေတ်ပြိုင်သာသနာပြုတော်မူကြသော အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု စံကင်းဆရာတော်၊ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားစသော ဆရာတော်ဘုရားကြီးများထံသို့လည်း သာသနာရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ချဉ်းကပ်ပါသည်။ ထိုထို ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ သြဝါဒ မိန့်ခွန်းတော်များကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်လေ့ရှိပါ၏။

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာပြုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဟောရာ၊ စာရေးရာများတွင်လည်း ထိုထို အဘိဓမ္မာ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ဘုရားကြီးများထံမှ ကြားသိခဲ့ ရသော သြဝါဒများကို “ဧဝံမေသုတံ” ဖြင့် ဟောကြားရေးသားလေ့ ရှိပါ၏။

ထို့ကြောင့် ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ဟောကြားရေးသား သော တရားများ၊ စာပေများသည်လည်း အရှင်အာနန္ဒာ၏ တရားများ ကဲ့သို့ “ဧဝံမေသုတံ” ဖြင့် အခိုင်အမာပြု၍ ဟောကြားရေးသားသော ကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မကြည်ညိုသူများအားလည်း သံသယ ကင်းပြတ်ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေပါ၏။ ကြည်ညိုထားသူများအား လည်း သဒ္ဓါပိုမို ကြည်ညိုမှုတိုးပွားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ပါ၏။ ဤ သို့ပင်ကျွန်တော်က ညောင်ကန်အေးဆရာတော်အား ဂုဏ်ပြုပါရစေ။

ယခု ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ဟောကြားရေးသားသော “အင်းစိန်ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင် သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်” ၌လည်း ကျေးဇူးရှင်မဟာ စည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီး ၂ ပါး၏ ဟောပြောချက်များကိုစံထား၍ ဟောကြားထား၏။ ညောင်ကန်အေးဆရာတော်၏ ဧဝံမေသုတံ တရားတစ်ပုဒ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။

မဟာကပ္ပဂုရုဆရာတော်ကြီး ၂ ပါး

ထိုဆရာတော်ကြီး ၂ပါး တို့ကား ကမ္ဘာတစ်ခွင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ လောက၏ ဆဋ္ဌသံဂါယနာခေတ်တွင် ဂေါတမသမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓသဗ္ဗညုဘုရားရှင်ပြန်လည်၍ ပွင့်ပေါ်လာသကဲ့သို့ နေအသွင် လအလား ထင်ပေါ်ကျော်ကြားစွာ သာသနာပြုတော်မူသော ကမ္ဘာသိ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၂ပါးတို့ဖြစ်ကုန်၏။ တစ်ကမ္ဘာလုံးက အလေး ပြုရသော “မဟာကပ္ပဂုရု”ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၂ပါး တို့ပင်ဖြစ် ပါ၏။

ထို ဗုဒ္ဓသာသနာ ၂၅၀၀- ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပွဲတော်ကြီး ကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ မဟာ ပါသာဏလိုဏ်ဂူတော်ကြီးတွင် ကျင်းပစဉ်က-

၁။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သောဘ၊ မထေရ်မြတ်က ဆဋ္ဌသံဂီတိပုစ္ဆက အမေး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့၍

၂။ မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တ သာရာ ဘိဝံသက ဆဋ္ဌသံဂီတိဝိသဇ္ဇာက အဖြေဆရာ တော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ထို ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်ပွဲပြီးချိန်မှစ၍-

၁။ ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပုစ္ဆက မဟာစည်ဆရာတော်သည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အထူးထူးသောကျမ်းပြုနာနာ ဂုဏ်ကာရက- တရားဟောတရားပြ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ကမ္ဘာ့ သာသနာပြုဆရာတော် ဘုရားကြီးအဖြစ်ဖြင့်

ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ရာသက်ပန် သာသနာပြုတော်မူသွား၍ ကမ္ဘာက
အလေးအမြတ်ပြုရသော မဟာကပ္ပဂုရု ဆရာတော်
ဖြစ်ပါသည်။

- ၂။ ဆဋ္ဌသံဂီတိဝိသဇ္ဇက မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်
သည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
အထူးထူးသော ကျမ်းပြု နာနာဂုဏ်ကာရကနိုင်ငံတော်
သံဃမဟာနာယက အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ်အဖြစ်ဖြင့်
ရာသက်ပန်သာသနာပြုတော်မူသွား၍ ကမ္ဘာကအလေး
အမြတ်ပြုရသော မဟာကပ္ပဂုရု ဆရာတော်ဖြစ်ပါ၏။

ပြည်တွင်း ပြည်ပသို့ ဖြန့်သင့်သောစာအုပ်

ဤ ညောင်ကန်အေးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒက၏ “အင်းစိန်
ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်- ဩဝါဒ
ပါတိမောက် ကျင့်စဉ်တရားတော်” စာအုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏
ဩဝါဒ ပါတိမောက် တရားတော်နှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာ
အမွေခံဆဋ္ဌသံဂီယနာ ခေတ်သာဝကကြီး ၂ပါးဖြစ်တော်မူကြသော
မဟာကပ္ပဂုရု မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး မဟာကပ္ပဂုရုမင်းကွန်း
တိပိဋကဓရ ဆရာတော် ၂ ပါးတို့၏ ဩဝါဒ တရားတော်များကို
“စံ”ထား၍ ဟောကြားထားသော တရားတော်ဖြစ်သောကြောင့်
မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မကြည်ညိုသေးသူများအားလည်း သံသယ
ကင်းစင် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သောစာအုပ်၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ
သာသနာတော်ကို ယုံကြည်ထားသူများအားလည်း သဒ္ဓါတိုးပွား

အကြည်ညိုများခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော စာအုပ်-ဟု ကျွန်တော်ထင်မြင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း၊ လက်ကိုင်ထားသင့်သော စာအုပ်ဖြစ်ရုံမကဘဲ အခြားဘာသာဝင် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများပင် ဖတ်ရှုသင့်သောစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူသည် ဤစာအုပ်ကို ကိုယ်တိုင်လည်းဖတ်၍ လက်လှမ်းမီသမျှ အခြားသူများအားလည်း လှူဒါန်းသင့်သော ဗုဒ္ဓသာသနာပြု စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်ဖြစ်ကြောင်း သိစေချင်ပါသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးဌေးလှိုင်

သို့.

ဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒက
ညောင်ကန်အေးဆရာတော်
မဟာစည်ဩဝါဒခံ
ညောင်ကန်အေးသာသနာရိပ်သာ
အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

နေ့စွဲ ၂၉-၁၁-၉၀။

အကြောင်းအရာ။ ။ ပင့်စာ

တပည့်တော်များ ဗုဒ္ဓသာသနာအကြောင်း ဗဟုသုတ
ဖြစ်စေရန် သာသနာတော်၌သတင်းကောင်းကြေညာနိုင်ရန်၊ ဗုဒ္ဓဘာ
သာနှင့် ခရစ်ယာန် ရင်းနှီးမှုရရှိစေရန် - ခရစ်ယာန်များသိသင့်
သိထိုက်သော ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ဟောကြားပေးရန် ဆရာတော်
အား ရိုသေစွာပင့်လျှောက်ပါသည်ဘုရား။

လျှောက်ထားသူ

ဦးကွန်စန်

ဘီ၊ဒီ နောက်ဆုံးနှစ်

မြန်မာနိုင်ငံ ဓမ္မတက္ကသိုလ်

(ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်း)

အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်။

ဓမ္မသဘင် ဖြစ်စဉ် နိဒါန်း

ညောင်ကန် ၁၀-ရက် စခန်းအပြန် ခရစ်ယာန်ဗုဒ္ဓတရားပွဲ

စာရေးသူသည် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဘုတလင်မြို့နယ်၊ ညောင်ကန်ရွာ၊ ရတနာမဉ္ဇူတိုက်ဆရာတော် ဦးဗုဓ်ကျောင်း၌ ၁၃၅၂-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်မှ နတ်တော်လဆန်း (၈)ရက်နေ့အထိ ယောဂီ ၆၀ ကျော်အား မဟာစည် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ ၁၀-ရက်စခန်း တရားအားထုတ်ပွဲကို ကျင်းပ၍ပြန်ခဲ့ရာ နတ်တော်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန် ညောင်ကန်အေးရိပ်သာ သို့ ပြန်ရောက်ပါသည်။ ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာ သင်ကျောင်း တရားဟောဆရာများအား ဗုဒ္ဓတရား ဟောကြားပေး ပါရန်ပင့်လျှောက်ထားကြောင်းကို ညောင်ကန်အေးရိပ်သာ ဝေယျာဝစ္စ အဖွဲ့ အမှုဆောင်များက လျှောက်ထားကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုန်းကြီးကလည်း ဟောပေးပါမည်ဟု ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာပြောသောအခါ တရားပွဲပင့်သူ ဦးကွန်ဖန်ရောက်လာပြီး

ဘုန်းကြီးနှင့် ပြောဆိုဆွေးနွေး၍ အတည်ပြုကြပါသည်။

နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၉-၁၀-၉၀) နေ့တွင် ဦးကွန်ဖန်က ဘုန်းကြီးအား လာရောက်ပင့်ဆောင်ရာ ဖော်ပြပါပင့်စာကို ဆက်ကပ်ပါသည်။

ဦးကွန်ဖန်ပင့်ဆောင်သောကားဖြင့် ဘုန်းကြီးသည် ညောင်ကန်အေးရိပ်သာ လက်ထောက်ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဓမ္မကထိကဦးဝိစာရ၊ ညောင်ကန်အေးရိပ်သာ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ နာယက ဦးသောင်းလွင် စာရင်းစစ်ဦးအုန်းရွှေတို့နှင့်အတူအင်းစိန် ခရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်း ခန်းမဆောင်သို့ မွန်းလွဲ ၁-နာရီတွင် ရောက်ရှိကြပါသည်။

ထိုခန်းမဆောင်တွင်း၌ လက်ရွေးစင်တရားနာ ၂၀-ခန့်ရှိပါသည်။ တရားဟောခါနီးတွင် ဦးကွန်ဖန်က မိတ်ဆက်စကားပြောကြားပြီး တရားနာခရစ်ယာန် ဓမ္မဆရာတစ်ယောက် သူတို့ခရစ်တော်ထံ ခွင့်ပန်စကားပြောကြားပါသည်။ ထို့နောက်စာရေးသူက ဤသို့ ဟောကြားပါသည်။

အင်းစိန် ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းထွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကျင့်စဉ် တရားတော်

(၁)

ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာရင်းနှီးရန်

ဒီနေ့ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၂-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၉-၁၀-၉၀) ကြာသပတေးနေ့ ဖြစ်ပါသည်။

ဒကာကြီး ဦးကွန်ဖန်ရဲ့ ပင့်လျှောက်စာကို ကောက်ချက်ချရင်-

၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ရင်းနှီးရန်၊

၂။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ သိသင့်သော ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ဟောကြားပေးရန်ဟုအချက် ၂-ချက်ကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒီအချက် ၂-ချက်ကို ဟောလိုက်ရင် သာသနာတော်၌ ကောင်းသတင်းကြေညာနိုင်ရန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း ဗဟုသုတ ဖြစ်စေရန်ဆိုတဲ့ အချက်လဲပါဝင်ပြီး ဖြစ်သွားပါမယ်။

အဲဒီ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ရင်းနှီးရန်ဆိုတဲ့ (၁)အချက် နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘုန်းကြီးများများစားစား မပြောလိုပါဘူး။ အဲဒီအချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးအထူးပြောချင်တာကတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ညောင်ကန်အေး သာသနာ့ရိပ်သာနှင့် ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်း မြန်မာနိုင်ငံ ဓမ္မတက္ကသိုလ်ဟာ ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်-အင်းစိန်လမ်းမကြီး တစ်လမ်းတည်းမှာ အရှေ့ဖက်

မျက်နှာစာတွင် အချင်းချင်းပေတစ်ရာကျော်ခန့်သာ ကွာလှမ်းတဲ့ အတွက် နေရာချင်းနီးစပ်မှုရှိနေပြီလို့ ပြောလိုပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ မင်းကွန်း တိပိဋက နိယာယ သာသနာပြုအဖွဲ့ ဒုတိယ သုံးနှစ်ခရီး စာအုပ်ကြီးတွင် ဘုန်းကြီးပါဝင်ရေးသားခဲ့တဲ့ “မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထူးထူးခြားခြား အမိန့်စကားတော်များ ” ဆောင်းပါးမှ “ခရစ်ယာန်ကို ညီအစ်ကို မောင်နှမလိုခင်တယ်” ဆိုတဲ့ အပိုင်းကို ထုတ်နုတ်ပြောကြား လိုပါတယ်။

ခရစ်ယာန်ကို ညီအစ်ကိုမောင်နှမလိုခင်တယ်

ဘုန်းကြီးကတော့ အနမတဂ္ဂသုတ္တန် သံသရာ ခရီးသွား လောကသားချင်းဟာ ဆွေမျိုးမတော်ဖူးတဲ့ သူမရှိကြဘူး၊ အားလုံး ဆွေမျိုးတော်ဖူးကြသူချည်းပဲ၊ ယနေ့ကမ္ဘာမှာထင်ရှားတဲ့ ဘာသာကြီး လေးရပ်တို့တွင် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ဟောပြောချက်အချို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘုရား ဟောပြောချက် အချို့နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူတာ တွေ့ရှိရတယ်။

ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များဟာလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် ဆက်ဆံရေးတွင် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်တာတွေက များတယ်။

“ဆားက ပြောတာထက် သွေးကပြောတာမှန်တယ်” ဆိုတာလို ဖြစ်နေတယ်ထင်တယ်၊ သဘောထားကြီးစွာနဲ့ သူ့ဘာသာကိုယ်လေ့လာ ကိုယ့်ဘာသာ သူလေ့လာကြရင်းက ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကူးပြောင်းလာ ကြတာ တွေ့လဲရှိတယ်၊ ဘုန်းကြီးကတော့ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ကိုတွေ့ရင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမလိုပဲ ခင်မင်တယ်။

ဩဝါဒ ပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

ဘိက္ခုအရိယဓမ္မရေးတဲ့ “ဗုဒ္ဓဝါဒ ပြဿနာများ” စာအုပ်တွင် ပါရှိတဲ့ မေးခွန်းအမှတ် ၁၂ ရဲ့ အဖြေကို ဖတ်ရတော့ ပိုပြီးစိတ်ဝင် စားမိတယ်။ ဘာသာဝင်အချင်းချင်း အချိန်ကာလတွေ ကြာညောင်းပြီး နေရာဒေသတွေ ဝေးကွာနေကြလို့သာ ခပ်စိမ်းစိမ်းဖြစ်နေကြပေမယ့် လို့ သမိုင်းဖြစ်ရပ် အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကို တွေ့ရတော့ ယခင်က ခရစ် တော်ဟာ တိဗက်က ဗုဒ္ဓသာသနာ ရဟန်းတစ်ပါးထံတပည့်ခံ နည်းယူခဲ့တယ် ဆိုတာလဲသိရော ရင်းနှီးကျွမ်းဝင် ခင်မင်သွားကြတော့ တာပဲ။

ဇယဒိသ ဇာတ်တော်တွင် ဘီလူးမဆောင်ယူသွားပြီး တောတွင်း ကြီးပြင်းလို့ လူသားစားသောဘီလူး (ပေါရိသာဒ) ဖြစ်နေသူဟာ တူတော်မောင် အလီနသတ္တုမင်းသား၏ ပညာစွမ်း၊ ဒီပွဝတ္တုရသေ့ ၏ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် အစ်ကိုတော် ဇယဒိသမင်းနှင့် တွေ့ဆုံဇာတ်ပေါင်း မိသောအခါ ဘီလူးဘဝမှ ကျွတ်တမ်းဝင်ကာ ရသေ့ရဟန်းပင်ပြုသွားခဲ့ မှူးတယ်။

ထိုနည်းအတူ ခရစ်ယာန်အချို့လဲ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးပြီး မူရင်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေ့လာမိတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းပင်ပြုသွားကြတာလဲရှိတယ်။

ဤကား ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထူးထူးခြားခြား အမိန့် စကားများပေတည်း။

အရှင်ဣန္ဒက

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်-

လို့ ရေးသားခဲ့တာကို ယခုထပ်ဆင့် ပြောကြားလိုပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ခရစ်ယာန်ဘာသာရင်းနှီးရန်ဆိုတဲ့ (၁) အချက်ကို ဒီမျှလောက်ပဲ ဘုန်းကြီးပြောချင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓ၏ ဩဝါဒ ပါတိမောက်တရားတော်

ဘုန်းကြီး ယခုဆက်လက်ပြီး ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များ သိသင့်သော ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို ဟောကြားပေးပါရန် ဆိုတဲ့ ၂-အချက် နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဟောကြားပါမယ်။

ဒီ ၂-အချက်ကို ဟောရာတွင်

(က) ဘုရားဖြစ်တော်စဉ် ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်

(ဘုရားဖြစ်ခန်း)

(ခ) ဗုဒ္ဓဓမ္မအနှစ်သာရ ဩဝါဒ ပါတိမောက်တရားတော်လို့ နှစ်ပိုင်းပင်ပိုင်းခြားပြီး ဟောသွားပါမယ်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မများကို ယခုလို တစ်ထိုင်အတွင်းတွင် နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဟောကြားဖို့ဆိုတာ မလွယ်ကူပါဘူး။ အထိုက်အလျောက် ဗဟုသုတဖြစ်ရုံလောက်သာ ဟောနိုင်ပါမယ်။ ဒီဟောပြောချက်တွေကို အသံဖမ်းယူပြီး အကြိမ်ကြိမ်နာကြား လေ့လာ လက်တွေ့ကျင့်သုံးနိုင်လျှင်တော့ သိသင့် သလောက်သိမြင်ပါလိမ့်မယ်။

ဘုရားဖြစ်တော်စဉ် ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်း

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့် ငါးရာကျော်ကာလ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့က အနိယမဇ္ဈိမဒေသ (ယခု နီပေါနိုင်ငံခေါ်တဲ့) ကပိလဝတ်ပြည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး မဟာမာယာဒေဝီမှ ကပိလဝတ်ပြည်နှင့် ဒေဝဒဟပြည်ကြား လုမ္ဗိနီ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တွင် ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကို ဖွားမြင်ခဲ့ပါတယ်။

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ၁၆ နှစ် အရွယ် ရောက်တဲ့အခါ ဒေဝဒဟပြည့်ရှင် ဘုရင်သုပ္ပဗုဒ္ဓရဲ့ သမီးတော် ယသော်ဓရာမင်းသမီးနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီး ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ၁၃ နှစ်လုံးလုံး ခံစားခဲ့တယ်။

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ၂၉ နှစ်အရွယ်၌ ဥယျာဉ်ကစားထွက်ရင်း သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်းဆိုတဲ့ နိမိတ်ကြီးလေးပါးကို အသီးသီး တစ်ကြိမ်စီမြင်ရပြီး မိမိနှင့် တကွ သတ္တလောကကြီးကိုရော ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုပါ အိုတတ်၊ နာတတ်၊ သေတတ်၊ ပျက်စီးတတ်တဲ့ ကြောက်စရာ လန့်စရာဆင်းရဲတွေပဲလို့ အပြစ်မြင်ပြီး စိတ်ပျက်ငြီးငွေ့တယ်။ အို၊ နာ၊ သေ ဖြစ်ပျက်ဆင်းရဲကင်းတဲ့ အမြိုက်ဓမ္မကို ရှာကြံရန်ရဟန်းပြုတရားကျင့်လိုတဲ့ စိတ်ဆန္ဒတော်လဲပြင်းပြစွာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဖြစ်ပျက် မွေးသေ သံသရာထဲတွင် နစ်မွန်းနေကြတဲ့ သတ္တဝါများအားလဲ သနားကြင်နာ လှသဖြင့် ထိုမွေးသေ ဖြစ်ပျက်သံသရာဆင်းရဲ ဒုက္ခစက်မှ လွတ်ထွက်စေလိုတဲ့ မဟာကရုဏာ စေတနာတွေလဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇ ခုနှစ်၊

ဝါဆိုလပြည့် တနင်္လာနေ့. ညဉ့်သန်းခေါင်ယံ အချိန်တွင် ဖွားမြင်ပြီးစသားတော် ရာဟုလာနှင့် ကြင်ယာတော် ယသော်ဓရာကို နောက်ဆုံးကြည့်ပြီး ထီးနန်းစည်းစိမ်အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ပြီး တောထွက်ကာ ရဟန်းပြုလျက် တရားရှာထွက်ခဲ့တယ်။

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထရဟန်းတော်ဟာ ဥရုဝေလတောအရပ်တွင် ၆ နှစ်ပတ်လုံးပင် သေလုနီးပါးမျှ ဆင်းရဲလှတဲ့ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်တို့ကို ကျင့်ခဲ့သော်လည်း အသေကင်းတဲ့ အမြိုက်ဓမ္မတရားထူးကို မရရှိခဲ့ပါ။

ဒီတော့ အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထ ရဟန်းတော်ဟာ ထိုဒုက္ကရစရိယာအကျင့်တို့ကို လမ်းမှားပဲလို့ သိမြင်ပြီး စွန့်လွှတ်ကာ ပိန်ချုံးချိနဲ့နေတဲ့ မိမိကိုယ်ကို တရားမှန်အားထုတ်နိုင်ရန် ဆွမ်းခံစားပြီး အားဖြည့်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက် အလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထရဟန်းတော်ဟာ ထိုစဉ်က မဇ္ဈိမဒေသ၊ ယခုအခါအိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဂါယာအရပ်၊ ဗောဓိပင်အောက်သို့ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် ညနေချမ်းတွင် ရောက်ရှိတော် မူပါတယ်။

မြက်ထမ်းသမားလှူလိုက်တဲ့ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ဗောဓိပင်ရင်းမှာ ခင်းပြီး ထိုင်တော်မူပါတယ်။ ထိုအခါ ဘုရားဖြစ်မည်ကို မလိုလားတဲ့ အတွက် နတ်ဆိုးစစ်သည်အပေါင်းများစွာနဲ့ တိုက်ခိုက်လာတဲ့ မာရ်နတ်သားကို ဘုရားအလောင်းတော်သိဒ္ဓတ္ထရဟန်းက မိမိဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီကုသိုလ်များဖြင့် သစ္စာပြုပြီး အောင်မြင်တော်မူပါတယ်။

ဒီနောက်ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို သတိပြုပြီး ရှုမှတ်တဲ့ အာနာပါနု သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ရှုပွားအားထုတ် တော်မူသဖြင့် ညဉ့်ဦးယံတွင် ရှေးဘဝပေါင်းများစွာကိုပြန်လည် အောက်မေ့သိမြင်နိုင်တဲ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသမတိဉာဏ်ကို ရတော်မူ ပါတယ်။

ညဉ့်သန်းခေါင်းယံတွင် အနီးအဝေး အကြီးအသေး မြင်လိုရာရာ များကို မြင်စွမ်းတော်မူနိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူပါတယ်။

လင်းအားကြီးအချိန် ပစ္ဆိမယံရောက်တော့ ခွါရနှင့် အာရုံဆုံတိုင်း ဖြစ်ပေါ်ပျောက်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို မြင်ခိုက်မှာ မြင်တယ် စသည် ရှုမှတ်လျက် ဝိပဿနာ ဉာဏ်များပြည့်စုံတဲ့ အခါစိတ်ညစ် ကိလေသာအကုန် အပြတ်ငြိမ်းတဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် တကွ တရားအလုံးစုံကို အကုန်အစင်သိမြင်တဲ့ သမ္မညတဉာဏ်တော်ကို ပါရရှိသိမြင်တော်မူတဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူ ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ ထိုအချိန်မှစပြီး ၄၅နှစ်တို့ကာလ ပတ်လုံး သတ္တဝါအများအား တရားဟောချွေချွတ်တော်မူပြီး မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါနေ့၌ ကုသိနာရုံပြည် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တွင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပါတယ်။ ဒါက ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်ပါ။

အင်းစိန် ဓရစ်ယာန် ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ် တရားတော်

(၂)

သြဝါဒပါတိမောက်ဒေသနာနိဒါန်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို စိတ်ဝင်စားသူအခြား
ဘာသာဝင်များအတွက်ပါ အထူးသိရန်လိုအပ်တဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို
နာချင်ပါတယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူထားတဲ့ သြဝါဒ
ပါတိမောက်တရားတော်ကို ဟောကြားရမှာပဲ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားရှင်ဟာ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်
ဝါဆိုလပြည့် နေ့ဝင်၊ လထွက်အချိန်၌ ဗာရာဏသီပြည်အနီးဣသိပ
တန မည်တဲ့ မိဂဒါဝုန်တောတွင်-

၁။ ကောဏ္ဍည၊ ၂။ ဝပ္ပ၊ ၃။ ဘဒ္ဒိယ၊ ၄။ မဟာနာမ်၊
၅။ အဿဇိ ဆိုတဲ့ ငါးပါးအစုရှိတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီသူတော်စင်တို့အား
တရားဦး ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ တရားအဆုံးတွင် အရှင်ကောဏ္ဍညဟာ အရိယာသော
တာပန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ အဲဒီပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား ကိုယ်တော်
တိုင် ဆက်လက်ပြီး တရားဟော တရားပြလျက် အဲဒီမိဂဒါဝုန်တော
မှာပင် သီတင်းသုံးတော်မူပါတယ်။

ထိုစဉ် တရားထူးမရသေးဘဲကျန်ရှိနေကြသေးတဲ့ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊

မဟာနာမ်၊ အဿဇိတို့လေးပါးဟာ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့မှ ၄ ရက်နေ့အထိ တရားနာကြား ရှုမှတ်နေကြရင်းက တစ်နေ့လျှင် တစ်ပါးကျ အရိယာသောတာပန်ဖြစ်ကြပါတယ်။

ပဉ္စဝဂ္ဂါးပါးလုံးဟာ တရားထူးရလျှင်ရခြင်း မြတ်စွာဘုရားထံ သာသနာဝင် ရဟန်းအဖြစ် တောင်းပန်ကြလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဧဟိ ဘိက္ခု အသီးသီးခေါ်ပြီး သာသနာဝင်ရဟန်းအဖြစ် ပြုပေးတော်မူ ပါတယ်။

သာသနာတော်ခေတ်ဦး ရဟန္တာ ၆၀

မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅ ရက်နေ့တွင် အဲဒီ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်းတော်များအား အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန်ကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန် အဆုံးတွင် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းအားလုံးဟာ ကိလေသာကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်ကြပါတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ မိဂဒါဝုန်တောတွင် အဲဒီ ပဉ္စဝဂ္ဂီများနှင့် အတူဆက်လက်သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ယသသေဋ္ဌေးသားဦးစီးတဲ့ ငါးကျိပ် ငါးယောက်သော သေဋ္ဌေးသားများကလဲ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရှိရာသို့ ရောက်လာကြပြီး တရားနာကြား ရှုပွားအားထုတ်ကြသဖြင့် သူတို့ ငါးဆယ့်ငါးယောက်လဲ ကိလေသာကုန်ခန်းရဟန္တာဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့လဲသာသနာဝင် ရဟန်းအဖြစ် တောင်းပန်ကြလို့ မြတ်စွာဘုရား ရှင်က ဧက ဘိက္ခုဝေါခေါ်တော်မူ၍ ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ထိုရဟန်းခြောက်ကျိပ်တို့လဲသာသနာဝင်ရဟန်းဖြစ် ကြတယ်။

ဓမ္မဒူတဒေသနာစရီး

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ အဲဒီ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်၊ ဝါကျွတ်ပြီး မိုးဥတုကုန်ပိုင်းတွင် အဲဒီ သာသနာတော်ခေတ်ဦး ရဟန္တာ ၅၅ ပါးအား တစ်နေရာလျှင် တစ်ပါးစီကြွပြီး တရားဟောရန် စေလွှတ်တော်မူပါတယ်။ ကိုယ်တော်တိုင်ကတော့ ဥရဝေလတောသို့ ကြွ၍ ရသေ့ညီနောင် ရှင်တစ်ထောင်တို့အား တရားဟော ချွေချွတ် တော်မူပါတယ်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတယ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ အဲဒီ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ် ပြာသို လပြည့်နေ့တွင် ရသေ့ညီနောင် ရှင်တစ်ထောင်တို့မှ တရားထူးရပြီး ရဟန္တာဖြစ်လာကြတဲ့ အဲဒီရဟန္တာတစ်ထောင်နှင့် အတူရာဇဂြိုဟ်မြို့ သို့ ရောက်လာပြီး ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရလှူဒါန်းတဲ့ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါတယ်။

အဂ္ဂသာဝက အလောင်း ၂-ပါး တရားရကြတယ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားမပွင့်မီလောက်ကပင် ရာဇဂြိုဟ်နယ်ထဲတွင် ပရိသတ်တော်တော်များများအား လောကီဝါဒတစ်ထောင်ပညာကို သင်ကြားပေးနေတဲ့သိဇ္ဇည်းဆရာကြီးဆိုတာရှိပါတယ်။

သူ့ထံတွင် အသေကင်းတဲ့ အမြိုက်တရား ရှာကြံရင်း ပရိပိုင် ရသေ့ဝတ်ဖြင့် ပညာသင်ကြားနေကြတဲ့ ဥပတိဿပရိပိုင်နှင့် ကောလိတ ပရိပိုင်တို့ နှစ်ဦးလဲရှိကြတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်လာသီတင်းသုံးချိန်တွင် မြတ်စွာဘုရားရှင်တရားဟောစေလွှတ်ခဲ့တဲ့ ရဟန္တာခြောက်ကျိပ်မှာ ပါဝင်တဲ့ အရှင်အဿဇိဟော မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဆီကို ရောက်လာပါတယ်။

အရှင်အဿဇိ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်း ဆွမ်းခံအကြွတွင်ဥပတိဿပရိမိုဇ်က ဖူးမြင်ရတော့ ကြည်ညိုပြီး တရားတောင်းပါတယ်။ အရှင်အဿဇိဟောတဲ့တရားကို နာကြားရလို့ ဥပတိဿပရိမိုဇ်ဟောသောဝဘပန်တည်ပါတယ်။

ဥပတိဿက တစ်ဆင့် ပြန်ဟောပြတဲ့ တရားကို နာကြားရလို့ ကောလိတလဲသောတာပန် ဖြစ်ပြန်ပါတယ်။

အဲဒီအခါ ဥပတိဿနှင့် ကောလိယတို့က သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးနှင့် တပည့်ပရိသတ် ၂၅၀ တို့အား အသေကင်းတဲ့ အမြိုက်ဆေးတရားကို ဟောနိုင်တဲ့ ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်ပွင့်ပြီဖြစ်ကြောင်း အဲဒီဘုရားဟာ ယခု ရာဇဂြိုဟ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်တွင်သီတင်းသုံးနေကြောင်း ယခုအဲဒီဘုရားထံသွားကြမည် လိုက် လိုက် လိုက်ကြရန် အကြောင်းကြားခွင့်ပန်ကြတယ်။

ဒီတော့ သိဉ္ဇည်းဆရာကြီးက ပညာမာန်ဖြင့် တင်းခံပြီးနေရစ်တယ်။ တပည့်ပရိသတ် ၂၅၀ ကတော့ လိုက်လာကြတယ်။

ဒါကြောင့် ဥပတိဿနှင့် ကောလိတတို့ဟာတပည့် ပရိသတ် ၂၅၀ နှင့်အတူရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတဲ့ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်လာကြပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်ရောက်ခြင်းပင် ဥပတိဿ

ကောလိတနှင့် နောက်ပါပရိသတ် ၂၅၀ တို့ဟာ မြတ်စွာဘုရားထံတွင် သာသနာဝင်ရဟန်းအဖြစ် တောင်းပန်ကြပါတယ်။

ဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က “ဧထ ဘိက္ခုပေါ ချစ်သားရဟန်းတို့၊ သင်တို့တတွေလာကြလော့” လို့လက်တော်ဆန်တန်းလျှက်ခေါ်တော်မူပြီး “တရားတော်ကို ကောင်းစွာဟောအပ်ပြီ၊ ဆင်းရဲအားလုံး အဆုံးပြုရန် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကြလော့” လို့ မိန့်တော်မူအပြီးတွင် သူတို့အားလုံး သင်္ကန်းသပိတ်အစုံဖြင့် ရဟန်းဖြစ်သွားကြတယ်။ ဒါကို “ဧဟိ ဘိက္ခု” ဖြင့် ရဟန်းပြုပေးတယ်လို့ အကျဉ်းချုပ်မှတ်ထားကြပါ။

ဒီနောက် ဥပတိဿနှင့် ကောလိတရဲ့ တပည့် ပရိသတ်အား မြတ်စွာဘုရားက သင့်လျော်တဲ့တရားကို ဟောကြားသဖြင့် သူတို့အားလုံး တရားနာရင်း ရှုပွားအားထုတ်ကြသဖြင့် ကိလေသာကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်ကြပါတယ်။

ဥပတိဿနှင့် ကောလိတတို့ကတော့ ရဟန္တာမဖြစ်ကြသေးဘူး၊ သူတို့က သာဝက ပါရမီဉာဏ်ကြီးမားကြလို့ ဖြစ်တယ်။ သူတို့က အကျယ်နည်းဖြင့် တရားရှုပွား အားထုတ်ပြီးမှ အဂ္ဂသာဝက ကြီးမြတ်သော သာဝကအဖြစ်ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ကြမှာဖြစ်တယ်။

ဒီအချိန်မှစပြီးတော့ ဥပတိဿက သာရိပုဏ္ဏေးမ၏သား ဖြစ်လို့ သာရိပုတ္တရာ၊ ကောလိတက မောဂ္ဂလိပုဏ္ဏေးမ၏သားဖြစ်လို့ မောဂ္ဂလာန်လို့အမည်တွင် ထင်ရှားကြတယ်။

အဂ္ဂသာဝက ၂ ပါး ရဟန္တာဖြစ်ကြပြီ

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ဟာ ရဟန်းပြုပြီးနောက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် အနီးက “ကလဝါလ” ရွာကို ဆွမ်းခံရွာပြုပြီး တောအုပ်တစ်အုပ်တွင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး စကြံကြံပြီး တရားရှုမှတ်ပါတယ်။ ကိုယ်ပင်ပန်းတော် မူလို့ ငိုက်မျည်းစဉ် မြတ်စွာဘုရားကြွလာပြီး တရားချီးမြှင့်တာကို နာကြားအားထုတ်ရတဲ့ အတွက် ကိလေသာကုန်ခန်း ရဟန္တာဖြစ်တော် မူပါတယ်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလဲရဟန်းပြုပြီးနောက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်ရှိ “သူကရခေတ” ဝက်တူးလိုဏ်ဝယ် တရားရှုပွားနေ တော်မူပါတယ်။ အဲဒီအခါ မြတ်စွာဘုရားကြွလာတော်မူပြီး အရှင် သာရိပုတ္တရာရဲ့တူ ဒီဃနခ ပရိမိုဇ်အား ဟောကြားတဲ့ ဒီဃနခသုတ္တန်ကို နာကြားရှုပွားရင်း ရဟန္တာဖြစ်တော်မူပါတယ်။

ပထမဆုံး ရဟန္တာ သံဃာ ၁၂၅၀ စည်းဝေးမိဟယ်

ဒီလိုနဲ့ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့ကို ရောက်လာပါတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားဟာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်တော်မှ ဆင်းကြွလာပြီး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူပါတယ်။

ဒီနေ့မှာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော် ဝယ် ပထမဆုံး ရဟန္တာ ၁၂၅၀ တို့က အလိုအလျောက် စည်းဝေးမိကြ ပါတယ်။

လက်ယာရံနှင့် လက်ဝဲရံ ဘွဲ့နှင်းသဘင်

မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ အဲဒီ ရဟန္တာ ၁၂၅၀ စည်းအေးပွဲကြီးတွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာအား လက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝက ဓမ္မသေနာပတိအဖြစ် ချီးမြှောက်တော်မူပါတယ်။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝကအဖြစ် ချီးမြှောက်တော်မူပါတယ်။

သြဝါဒ ပါတိမောက် တရားတော်

မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ လက်ယာရံ လက်ဝဲရံ များကို ချီးမြှောက်တော်မူပြီးနောက် ရှေးဘုရားရှင်များ ဟောပြောတော်မူမြဲဖြစ်တဲ့ သြဝါဒ ပါတိမောက် ဒေသနာတော်ကို မိန့်ကြားပြသတော်မူပါတယ်။

အဲဒီသြဝါဒ ပါတိမောက် တရားဒေသနာတော်ဟာ ဂါထာ ၃ပုဒ်ရှိပါတယ်။ ဒီမှာ အဲဒီဂါထာ ၃ ပုဒ်ရဲ့ လိုရင်းမြန်မာပြန် ဆောင်ပုဒ်ကို မဟာစည့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရေးသားထားပါတယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ် ၃ ပုဒ်ကို ဒီမှာ ဟောပြောပါဦးမယ်။

သြဝါဒ ပါတိမောက် မြန်မာ ဂါထာ ဆောင်ပုဒ်များ

၁။ သည်းခံကျင့်သုံး အမြတ်ဆုံးပေ၊

နိဗ္ဗာန်မြတ်လှ ဗုဒ္ဓမိန့်ချေ။

ရဟန်းမှန်လျှင် မညှဉ်းဆဲပေ၊

ညှဉ်းဆဲက သမဏ မဟုတ်ပေ။

မြတ်ဗုဒ္ဓ ဓမ္မသဘင်

- ၂။ မကောင်းမှုများ ရှောင်ရှားပယ်လေ၊
ကောင်းမှုတရား ဖြစ်ပွားစုံစေ။
မိမိစိတ်ဓာတ် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊
ဤသုံးပါး ဘုရားဆုံးမပေ။
- ၃။ သူ့ကိုစွပ်စွဲ ညှဉ်းဆဲကင်းစေ၊
ကိုယ်ကျင့်သီလ လုံးဝလုံစေ၊
အစာ၌လဲ သိမြဲတိုင်းရှည်၊
လူသူဆိတ်တောင်း တောကျောင်းမှာနေ၊
စိတ်မြတ်လုပ်ငန်း ကြိုးပမ်းပါလေ၊
ဤခြောက်ပါး ဘုရားဆုံးမပေ။

အင်းစိန်စရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

(၃)

သြဝါဒပါတိမောက်တရားတော်

မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူတဲ့ သြဝါဒပါတိမောက် ဒေသနာတော် ဂါထာ ၃ပုဒ်တွင်လူများနှင့်ပါ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်တဲ့ အလယ်ဂါထာကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပြဟောကြားသွားပါမယ်။

* သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။

သ စိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

သဗ္ဗပါပဿ အလုံးစုံသော အကုသိုလ် မကောင်းမှုကို အကရဏံ မပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒါ ပြည့်စုံစေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကုသလဿ ကောင်းမှုကုသိုလ်ဟူသမျှကို၊ ဥပသမ္ပဒါ ပြည့်စုံစေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သစိတ္တပရိယောဒပနံ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဧတံ ဤသုံးပါးသည်၊ ဗုဒ္ဓါန တရားအလုံးစုံကို အကုန်အစင်သိမြင်တော်မူကြသော မြတ်စွာဘုရားရှင် တို့၏၊ သာသနံ အဆုံးအမ တရားတော်ပါပေတည်း။

(သာဓု ... သာဓု... သာဓု)

အကုသိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ပုံ

အကုသိုလ်ဆိုတာ ပြုသူမှာ အပြစ်နှင့်တကွ မကောင်းသော ဆင်းရဲအကျိုးကိုပေးတတ်တဲ့ အလုပ်ပဲ။ ဒီဂါထာအရ အမှတ် (၁) ကိုယ်နှင့်နှုတ်မှ ဒုစရိုက်မှုများကို မပြုလုပ်ဘဲ ဆောက်တည်စောင့်ထိန်းမှု သီလဖြင့် အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို ရှောင်ရှားရမယ်တဲ့။

ငါးပါးသီလ

လူများအတွက် အမြဲတမ်း ခါးဝတ်အထည်ကဲ့သို့ မြွှာကျင့်သုံး ရမည့် ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည် စောင့်ထိန်းရမယ်။ ငါးပါးသီလ ဆိုတာ-

- ၁။ သက်ရှိ သတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ သိက္ခာ ကျင့်ပါမည်။
- ၂။ သူပိုင်ဥစ္စာ၊ မခိုးပါ၊ သိက္ခာ ကျင့်ပါမည်။
- ၃။ သူသားအိမ်ရာ၊ မမှားပါ၊ သိက္ခာ ကျင့်ပါမည်။
- ၄။ မုသားလိမ်ညှာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာ ကျင့်ပါမည်။
- ၅။ မူးယစ်သေစာ၊ မသုံးပါ၊ သိက္ခာ ကျင့်ပါမည် ဆိုတဲ့ ငါးပါး သီလပါပဲ။

သီလပြဋ္ဌာန်းတဲ့ ဒုစရိုက် ခုနစ်ပါး

အမှတ်စဉ် (၁) မှ (၃)အထိ “၁။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊
၂။ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း၊ ၃။ သူ့သားမယားကို ပြစ်မှားကျူးလွန်ခြင်း” ဆိုတဲ့ ၃ပါးကို ကာယဒုစရိုက် ၃ပါးလို့ခေါ်တယ်။

အမှတ် (၄) မုသာဝါဒတွင် “၁။ လိမ်ညှာပြောခြင်း၊
၂။ ကုန်းချောခြင်း၊ ၃။ ဆဲရေးခြင်း၊ ၄။ အနှစ်မပါ အကျိုးမဲ့

သိမ်ဖျင်းတဲ့စကားကို ပြောခြင်း” ဆိုတဲ့ ၄ပါးကို ဝစီဒုစရိုက် ၄ပါးလို့ ခေါ်တယ်။

ဒီ ဒုစရိုက်ခုနစ်ပါးတွင် “၁။ သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ဥစ္စာကို လိုချင် မက်မောခြင်း အဘိဇ္ဈာ၊ ၂။ သူတစ်ပါးပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ကို တွေးတောကြံစည်ခြင်း ဗျာပါဒ၊ ၃။ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကံလဲမရှိ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံလဲမရှိ၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုလို့လဲ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာမရ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ပြုလို့လဲ ဆိုးကျိုးဆင်းရဲမရ ဘူးလို့ ယုံမှားတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ဆိုတဲ့ မနောဒုစရိုက် ၃ပါးကိုပါ ထည့်ပေါင်းရင် ဒုစရိုက် ၁၀ပါး ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ “အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ဆိုတဲ့ မနောဒုစရိုက် ၃ပါးကို မဖြစ်အောင် တားမြစ်နိုင်တဲ့ ပယ်နိုင်တဲ့ အကျင့်ကတော့ သမထအကျင့်၊ ဝိပဿနာအကျင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် “အကုသိုလ်များ ပယ်ရှားရှောင်လေ” ဆိုတဲ့ ဘုရားဟောတရားကိုကျင့်သုံးရာတွင် ကံနှင့် ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ ကမ္မသကတာကမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ် အရင်းခံတဲ့ ကာယဒုစရိုက် ၃ပါး၊ ဝစီ ဒုစရိုက် ၄ပါး၊ ပေါင်း ဒုစရိုက် ၇ပါးကို ရှောင်ရှား ကျင့်သုံးနိုင်ရင် လုံလောက်ပါပြီ။

ဒီမှာ အထူးမှတ်သားစရာတစ်ခုကို ပြောချင်ပါသေးတယ်။ ဒုစရိုက် ခုနစ်ပါးရေတွက်ရာတွင် ငါးပါးသီလတွင် ပါဝင်ခဲ့တဲ့ အမှတ်စဉ် (၅) မူးယစ်သေစာ သောက်စားခြင်းကို ထည့်သွင်း ရေတွက်ပါက ကာမေသုမိစ္ဆာစာရခေါ်တဲ့ သူ့သားမယား ပြစ်မှား လွန်းကျူးခြင်း အမှတ် (၃) ထဲကို ထည့်သွင်းရေတွက်ရပါတယ်။

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ အကုသိုလ်ကို မပြုလုပ်ခြင်း ဆိုတဲ့ ဘုရားဟောအရ စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ ငါးပါးသီလ သို့မဟုတ် ဒုစရိုက်ခုနစ်ပါးကို ရှောင်ကြဉ်တဲ့ သုစရိုက်၊ ကောင်းသောအကျင့် ခုနစ်ပါးကို ကျင့်သုံးတဲ့ သီလအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ရင် ပြည့်စုံပါပြီ အဲဒီငါးပါးသီလ၊ သို့မဟုတ် သုစရိုက် ခုနစ်ပါးကို ကျင့်သုံးပြီး အကုသိုလ်များကို ပယ်ပါတဲ့။

အဲဒီ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်ပြီး “အကုသိုလ်များ ရှောင်ရှားပယ် လေ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။

အကုသိုလ်ပြုသူဆင်းရဲတယ်

ဒီ သတ်မှု၊ ခိုးမှု၊ ကာမဖောက်ပြန်မှု၊ လိမ်ပြောမှု၊ အရက် သေစာ သောက်စားမှု မူးယစ်မှု ဆိုတဲ့ ကံငါးပါး၊ သို့မဟုတ် သတ်မှု၊ ခိုးမှု၊ ကာမဖောက်ပြန်မှု၊ လိမ်ပြောမှု၊ ကုန်းချောမှု၊ ဆဲရေးမှု၊ အနှစ်မပါသော အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ စကားပြောဆိုမှု ဆိုတဲ့ ဒုစရိုက်ခုနစ်ပါး အကုသိုလ်များကို မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်ဘဲ ကျူးလွန်သူဟာ အပြစ်နှင့်တကွ ဆင်းရဲတဲ့ မကောင်းကျိုးကို ခံစား ရတယ်။ သေရင်ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ် ဆိုတဲ့ အပယ် လေးပါးကိုလဲ ကျရောက်ဆင်းရဲရတတ်တယ်။ လူ့ဘဝ တစ်ဖန် ဖြစ်ပြန်ရင်လဲ အသက်တို၊ အနာများတယ်၊ စကားမပြီ၊ သွားမညီသူ၊ နှုတ်ကြမ်းသူဖြစ်တယ်၊ သတိမေ့သူ၊ ရူးသွပ်သူဖြစ်တယ်။

အကုသိုလ်ရှောင်သူချမ်းသာတယ်

အဲဒီကံငါးပါး သို့မဟုတ် ဒုစရိုက် ခုနစ်ပါးကို ရှောင်ရှားပြီး ကာယကံ၊ ဝစီကံ များကိုကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူ ကိုယ်ကျင့် သီလကောင်းသူဟာ အပြစ်ကင်းတယ်၊ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကိုရတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို စွပ်စွဲတဲ့ အတ္တာနုဝါဒ ဘေးမှလဲကင်းတယ်၊ အခြားသူများက စွပ်စွဲတဲ့ ပရာနုဝါဒ ဘေးမှလဲကင်းလွတ်တယ်၊ မင်းပြစ် မင်းဒဏ်ခံရတဲ့ ဒဏ္ဍဘေးမှလဲကင်းတယ်၊ သေလျှင် အပယ် ၄ပါး ကျတဲ့ ဒုဂ္ဂတိဘေးမှလဲကင်းတယ်၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည် ရောက်နိုင်တယ်။

လူဖြစ်တဲ့ အခါ အသက်ရှည်အနာကင်းတယ်၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာတယ်၊ အမျိုးဇာတ်မြတ်ပြီး လူချစ်လူခင်များတယ်၊ စကားကောင်းပြောတတ်ပြီး နှုတ်ပါးစပ်လှကာ ဩဇာကောင်းတယ်၊ သတိကောင်းသူ ဉာဏ်ကောင်းသူဖြစ်တယ်။

အကုသိုလ်တရားကို ဖြစ်ပွားစေပုံ

ကုသိုလ်ဆိုတာ ပြုသူမှာ အပြစ်ကင်းပြီး ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ကိုရစေတတ်တဲ့ အမှုပါပဲ။ “ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ ကုသိုလ်တရားကို ဖြစ်ပွားပြည့်စုံစေရမယ်” ဆိုတဲ့ ဘုရား အဆုံးအမအရ သမထတရားနှင့် ဝိပဿနာ တရားကို ကျင့်ပွားကြရပါတယ်။ သမထနှင့် ဝိပဿနာ တရားတွေကို ကျင့်ပွားခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်တရားတွေကို ပြည့်စုံစေရမယ် ဆိုတဲ့ ဒီ ဒေသနာအရ သမထနှင့် ဝိပဿနာကျင့်ပွားပုံကို နောက်တွင် သီးခြားဖော်ပြပါမယ်။

ကုသိုလ်အကျိုးရပုံ

အဲဒီ သမထတရားနှင့် ဝိပဿနာတရားကို ကျင့်ပွားခြင်းဖြင့် လက်ငင်း မှန်ကန်မွန်မြတ်တဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ရနိုင်တယ်။ အပြည့်အစုံ ကျင့်ပွားနိုင်ရင် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းကင်းတဲ့ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်းငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရနိုင်ပါတယ်။

မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေပုံ

အမှတ် (၃) “သစိတ္တပရိယောဒပနံ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေရမယ်” ဆိုတဲ့ ဘုရားဟော အဆုံးအမအရ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့် မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေရမယ်တဲ့။

ဒီစကားရပ်အရ ကိုယ်နှုတ်ကို ကောင်းစွာ စောင့်ထိန်းကျင့်သုံးခြင်းကြောင့်ရတဲ့ သီလဝိသုဒ္ဓိကို ပြည့်စုံစေပြီးတော့ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဆိုတဲ့ အခြေခံ သမာဓိကို ပြည့်စုံစေရမယ်။ အဲဒီ သမာဓိကို အခြေခံပြီးတော့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို ဖြစ်ပွားစေရမယ်။ ဝိပဿနာဖြင့် အရိယာမဂ်ကုသိုလ်ကို ဖြစ်ပွားစေရမယ်။ အရိယာမဂ်ကုသိုလ်ရရင် ဖိုလ်ကုသိုလ်ကိုလဲတစ်ဆက်တည်း ရတော့တာပဲ။

သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖိုလ်၊ အနာဂါမိ မဂ်ဖိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်တို့ကို အဆင့်ဆင့်ရပြီး စိတ်ကို စင်ကြယ်စေရမယ်လို့ ပြဆိုတာပါပဲ။ ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ သြဝါဒ ပါတိမောက်တရားတော်ပါပဲ။ အကျဉ်းချုပ် ဆောင်ပုဒ်ကို ပြန်ဆိုကြပါဦးမယ်။

ဩဝါဒပါတိမောက်တရားရှစ်လုံးဘွဲ့.

- အကုသိုလ်များ ရှောင်ရှားပယ်လေ၊

ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားစုံစေ။

မိမိစိတ်ဓာတ် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊

ဤသုံးပါး ဘုရားဆုံးမပေ။

အင်းစိန်စရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

(၄)

ကုသိုလ်ပြည့်စုံ စိတ်ဖြူစင်ပုံ

ယခု ဘုန်းကြီး ဆက်လက်ပြီး ဟောကြားမှားက ဟောကြားခဲ့ပြီး သြဝါဒပါတိမောက် ဒေသနာတော်ရဲ့ အနှစ်ချုပ်ဖြစ်တဲ့ “ကုသိုလ်ပြည့်စုံ စိတ်ဖြူစင်ပုံ” ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသြဝါဒ ပါတိမောက် ဒေသနာတော် အနှစ်ချုပ်နှင့် ပတ်သက်ပြီးဟောတဲ့ အခါမှာ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာဟော်ဘုရားကြီး၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ခြင်း အကြောင်း စာအုပ်ကို စံထားကိုးကားပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြဟောကြားသွားပါမယ်။

သြဝါဒပါတိမောက်ဒေသနာတော်တွင်

* အကုသိုလ်များ ရှောင်ရှားပယ်လေ၊

ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားစုံစေ။

မိမိစိတ်ဓာတ် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊

ဤသုံးပါး ဘုရားဆုံးမပေ။

လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားထားတော်မူပါတယ်။

သီလ ဝိသုဒ္ဓိ

ဒီတရားတော်အရ တရားအားထုတ်မည့်သူဟာ “အကုသိုလ်များ ရှောင်ရှားပယ်လေ” ဆိုတာနှင့်အညီ မိမိရဲ့ ကိုယ်နှင့် နှုတ်နှင့် ဒုစရိုက်အကုသိုလ် မဖြစ်ပွားစေရန် ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလများ ကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံးပြီး သီလ ဝိသုဒ္ဓိကို ဖြစ်ပွားစေရမယ်။

ငါးပါးသီလ သရုပ်လောက်ကိုတော့ ရှေ့နားတုန်းက ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ ရှစ်ပါးသီလကိုလဲ ဒီမှာ မြန်မာပြန်အကျဉ်းချုပ်ဆောင်ပုဒ်လောက်သာ ဖော်ပြပါမယ်။

ရှစ်ပါးသီလ

- ၁။ သက်ရှိ သတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၂။ သူပိုင်ဥစ္စာ၊ မခိုးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၃။ မေထုံယုတ်မာ၊ မပြုပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၄။ မုသားလိမ်ညှာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၅။ မူးယစ်သေစာ၊ မသုံးပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၆။ နေ့လွဲညစာ၊ မစားပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၇။ က ပွဲသဘင်၊ အလှပြင်၊ ရှောင်ကြဉ် သိက္ခာကျင့်ပါမည်။
- ၈။ မြင့်မြတ်နေရာ မနေပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်။

တရားအားထုတ်မည့် သူဟာ အိမ်မှာနေရင်း နေ့စဉ်အချိန်ပိုင်းဖြင့် လေ့ကျင့်ပြီး ရသလောက် စိတ်ချမ်းသာမှု ကုသိုလ်ယူရန်ဆိုရင် ငါးပါးသီလမျှကို ခံယူကျင့်သုံးပြီး တရားအားထုတ်နိုင်ပါတယ်။

ရိပ်သာဝင်ပြီး ဆရာထံတွင် တကယ် တရားထူးရအောင်

အားထုတ်မည့်သူဆိုရင်တော့ ရှစ်ပါးသီလကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံးပြီး တရားအားထုတ်ရပါတယ်။

လူတွေအတွက် နည်းနည်းခက်မယ်

ရှစ်ပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ပြီးမှ အားထုတ်ရတယ်ဆိုတော့ လူတွေအတွက် နည်းနည်းတော့ခက်မယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ပုထုဇဉ်လူတွေကြိုက်ဟတ်ကြတဲ့ “ညဉ့်စာ မစားရတာရယ်၊ ပျော်ပွဲ ရွှင်ပွဲ မကြည့်ရ၊ နားမထောင်ရတာရယ်၊ မြင့်မြင့်မားမား သားသား နားနား လှလှပပ မွေးရှည်ကောဇောအိပ်ယာပေါ်တွင် ဇိမ်ကျကျ မအိပ်စက်ရတာရယ်၊ ယောက်ျား မိန်းမအတူမနေရ မပျော်မွေ့ရတာ ရယ်”တွေကို လိုက်နာကျင့်သုံးရတာကိုး။

ဒါကိုမရှောင်ရရင် ယောဂီပိုများမယ်တဲ့

ဘုန်းကြီးတို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်တင်ရှားရှိစဉ်က အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများသို့ ကြွပြီး သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားများကို ဟောကြားပြသတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက အနောက်တိုင်းသူမ တစ်ယောက်က မဟာစည် ဆရာတော်ကြီးအား မေးလျှောက်တယ်တဲ့ “အရှင်ဘုရားတို့ ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ရာတွင် (မေထုံ ယုတ်မာ၊ မပြုပါ၊ သိက္ခာကျင့်ပါမည်) ဆိုတဲ့ အဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်ကို ဘာကြောင့် လိုက်နာကျင့်သုံးရတာ လဲ။ အဲဒါကိုသာမရှောင်ရရင် ယောဂီပိုများနိုင်တယ်” လို့ လျှောက်ထား သတဲ့။

ဖြေကြားပုံက “ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ကျင့်ပွားတယ်

ဆိုတာ လူတွေကို အမြဲမပြတ် ဒုက္ခပေးနေတဲ့ လိုချင်နှစ်သက်မှု လောဘ၊ စိတ်ဆိုးပြစ်မှု ဒေါသ၊ အမှန်မသိမှု မောဟ စတဲ့ ကိလေသာတွေကို ပယ်နိုင်အောင် အားထုတ်ရတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အဗြဟ္မစရိယ ကိစ္စက လူတွေကို ဒုက္ခအပေးဆုံး၊ လောဘကိလေသာ အကြီးဆုံးပဲ။ ဒါကြောင့် သူ့ကိုရှောင်ပြီး တရားကျင့်မှ တရားထူး မြန်မြန်ရနိုင်တယ်” လို့ ဖြေကြားတော်မူပါသတဲ့။

ဒါလောက်ဆိုရင် တရားအားထုတ်မည့် ယောဂီဟာ ဦးစွာ ပထမ သီလ ဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ရမယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ

အဲဒီလို သီလဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပြီးတဲ့ ယောဂီဟာ စိတ်တွင်ပင်လောဘ စတဲ့ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမတင်ဘဲမိမိရုမှတ်တဲ့ တရားအာရုံမှာ သာ စိတ်တည်ငြိမ် စင်ကြယ်နေအောင် အားထုတ်ရတယ်။ အဲဒါကို သမထ ဘာဝနာတရားဖြင့် စိတ်စင်ကြယ်တဲ့စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ သမာဓိတရား လို့ခေါ်တယ်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စသည်ဖြစ်တယ်

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်တဲ့ ယောဂီဟာ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတရားကို ကျင့်ပွားရင် ရုပ်နာမ် ကြောင်းကျိုး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တစသည်များ ကိုသိတဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ဖြစ်ပွားပြည့်စုံပြီး မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသွားပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကုသိုလ်တရားတွေ ပြည့်စုံပြီး စိတ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်းဖြင့် အို၊ နာ၊ သေ ကင်းငြိမ်းသွားတယ်။ ဆင်းရဲငြိမ်း သွားတယ်။ စိတ်စင်ကြယ်သွားတယ်။

အကုသိုလ်များ ရှောင်ရှားပယ်လေ၊

ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားစုံစေ။

မိမိစိတ်ဓာတ် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊

ဤသုံးပါး ဘုရားဆုံးမပေ

နှင့် အညီ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အနှစ်သာရပြည့်စုံပါတယ်။

ကမ္မဋ္ဌာန်း တရား အားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း

ဒါက သြဝါဒပါတိမောက္ခ တရားတော်ကို အကျဉ်းချုပ်ထပ် ရှင်းပြချက်ပါ။ ယခုအဲဒီ သြဝါဒပါတိမောက္ခ ဒေသနာတော်အရသမထ နှင့် ဝိပဿနာတရား ကျင့်ပွားခြင်းအကြောင်းနှင့် အားထုတ်ပုံ၊ ကုသိုလ်ပြည့်စုံပြီး စိတ်စင်ကြယ်ပုံကို ဆက်လက်တင်ပြသွားပါမယ်။

အမေး။ ။ ဘာကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်ရပါလဲ။

အဖြေ။ ။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ပြီး အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းစတဲ့ ဆင်းရဲအားလုံးမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် တရား အားထုတ်ရပါတယ်။

ဘေးဒုက္ခတွေ့ပြီး သေနေကြတယ်

ဒီစကားကို အကျယ်ချဲ့ပြီး ရှင်းပြပါဦးမယ်။ သက်ရှိသတ္တဝါ များဟာ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းမရှိဘဲ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလဲ မတွေ့ရဘဲ အမြဲတမ်း ချမ်းချမ်းသာသာနေချင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်လိုချင်သလို မဖြစ်ကြဘူး။

အိုလဲအိုကြရတယ်၊ နာလဲနာကြရတယ်၊ ဘေးဒုက္ခအမျိုးမျိုး

နဲ့လဲ တွေ့ကြုံပြီး စိုးရိမ်ပူဆွေးကြရတယ်။ ငိုကြွေးကြရတယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲအမျိုးမျိုး စိတ်ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးများကိုလဲ မကြာခဏ တွေ့ကြုံခံစားနေကြရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာသေလောက်တဲ့ ဆင်းရဲတစ်မျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ပြီး မချီမဆန်ဖြစ်ကာ သေဆုံးသွားရတယ်။

ဒါလဲသေရုံနဲ့ အပြီးမသတ်သေးဘူး၊ ဘဝအပေါ် ခင်မင်တွယ်တာမှု မကင်းသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာတစ်ဖန်ဘဝသစ်၌ဖြစ်ကြရပြန်သေးတယ်။

အဲဒီဖြစ်ရာ ဘဝသစ်မှာလဲအိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း စတဲ့ ဆင်းရဲများကို နည်းတူပင် တွေ့ကြုံခံစားရပြန်တယ်။ ဒီနည်းဖြင့် သတ္တဝါများက တစ်ဘဝပြီး တစ်ဘဝ အသစ်အသစ်ဖြစ်ကာ အလိုမရှိတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခများကို တွေ့ကြုံ ခံစားနေကြရတယ်။

ဘဝအသစ်ကြောင့်သေကြတယ်

ဒါလိုဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းရင်းစစ်မြစ်ကို စိစစ်ကြည့်ရင် ဘဝအသစ် ဖြစ်ပေါ်နေမှုကြောင့်သာ အိုခြင်း၊ သေခြင်းစတဲ့ ဆင်းရဲများရှိနေကြပါတယ်။ ဘဝအသစ်ဟာမဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရင် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းစတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခများ မရှိနိုင်ဘူးလို့ ရှာတွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် အိုခြင်း၊ သေခြင်း စတဲ့ ဆင်းရဲအားလုံးမှ လွတ်မြောက်လိုရင် ဘဝ အသစ်မဖြစ်ပေါ်နိုင်အောင် အားထုတ်ရပါမယ်။

တဏှာရှိလို့ ဘဝဖြစ်တယ်

ဘဝသစ်ဆိုတာလဲ လက်ရှိဘဝ၌ ခင်မင်တွယ်တာတဲ့ တဏှာရှိသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တယ်။ ဘဝဟောင်းမှ သေခါနီးတွင် စွဲလမ်းခဲ့တဲ့ အာရုံကိုပင် ငြိတွယ်လျက် စိတ်ဝိညာဏ်အသစ် ဖြစ်ပေါ်

ရတာပါ။ အဲဒီဘဝကို စွဲလမ်း ငြိတွယ်တဲ့ တဏှာသာမရှိရင် ဘဝ အသစ် မဖြစ်ပေါ်စေလိုရင် ဘဝတဏှာလုံးဝကင်းအောင် တရား အားထုတ်ရပါမယ်။

ရုပ်နာမ်အပြစ်မမြင်လို့ တဏှာဖြစ်တယ်

အဲဒီ ဘဝတဏှာဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်သလဲဆိုရင် ဘဝဆိုင်ရာ ရုပ်နာမ်များရဲ့ အပြစ်ကို မမြင်ခြင်း ထိုဘဝရုပ်နာမ်တို့ထက် သာ လွန်ကောင်းမြတ်လှတဲ့ နိဗ္ဗာန်တရားကို မသိမမြင်ခြင်း ဆိုတဲ့ ဒီအကြောင်းနှစ်မျိုးကြောင့်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်များရဲ့ အပြစ်ကို မြင်ကာ နိဗ္ဗာန်ကို ထင်ရှား သိရရင် အဲဒီ ဘဝတဏှာဟာ မဖြစ်နိုင် တော့ပါ။

ရုပ်နာမ်အပြစ်ကိုမြင်အောင်တရားအားထုတ်ရမယ်

ဥပမာ အလွန်ခေါင်းပါးပြီးဘေးရန်များတဲ့ အရပ်တွင်နေထိုင် ရတဲ့ ဆင်းရဲသားဟာ မိမိနေတဲ့အရပ်ရဲ့ အပြစ်ကို မမြင်တာကြောင့် တစ်ကြောင်း သာယာဝပြောပြီး ဘေးရန်ကင်းတဲ့ အရပ်တွင်သွားရောက် နေထိုင်ပါက ချမ်းသာမည်ကို မသိတာကြောင့်တစ်ကြောင်း ဒီ အကြောင်း နှစ်မျိုးကြောင့် မိမိ၏ နေရပ်ကိုပင် အထင်ကြီးပြီးတွယ်တာ နေရရှာတယ်။

မိမိနေရင်းအရပ်ရဲ့ အပြစ်ကိုရော သာယာဝပြောတဲ့ အရပ်ရဲ့ ဂုဏ်ကိုပါ သိမြင်ပါက မိမိနေရင်းအရပ်ကို မတွယ်တာတော့ဘဲ သာယာဝပြောရာ အရပ်သို့သာ ရွှေ့ပြောင်းသွားမည်သာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကိုသိရမယ်။

ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်အောင် တရားအားထုတ်ရမယ်

ဒါကြောင့် ဘဝ၌ ခင်မင်တွယ်တာမှု တဏှာ လုံးဝကင်းငြိမ်း သွားစေလိုလျှင် ဘဝဆိုင်ရာရုပ်နာမ်များရဲ့ အပြစ်ကို မြင်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်မြင်ရန်လိုပါတယ်။ ဒါကို သိမြင်နိုင်ရန်မှာလဲ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားကို အားထုတ်နိုင်မှသာလျှင် ပြည့်စုံနိုင်ပေတယ်။

အဲဒါလို နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကာ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း စတဲ့ ဆင်းရဲအားလုံးမှ လွတ်မြောက်လိုလျှင် အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် သိမြင်ရန်အတွက် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်ရပါမယ်။

အင်းစိန်ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

(၅)

သြဝါဒ ပါတိမောက် တရားတော်ရဲ့ အနှစ်ချုပ်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဟောရာတွင် နိဒါန်း ပိုင်းလဲပြီးခဲ့ပါပြီ။ ယခုလတွင် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားဆိုတာဘာလဲနှင့် သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား (၄၀) အကြောင်းကို ဆက်လက် ဖော်ပြသွား ပါမယ်။

ဒီနေရာတွင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ

၁။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း

၂။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။

အဲဒီ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်မျိုးထဲက ၁။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ် ရင် ရူပဈာန် ၄ပါး၊ အရူပဈာန် ၄ပါး ဆိုတဲ့ လောကီဈာန်သမာပတ် (၈)ပါးကို ရနိုင်တယ်။

အဲဒီဈာန်များကို လေ့လာပွားများရင် အဘိညာဉ်ခေါ်တဲ့ အောက်ပါ လောကီညာဏ်ထူးများကိုလဲရနိုင်ပါသေးတယ်။

လောကီအဘိညာဉ် ၅ပါး

အဘိညာဉ်ညာဏ်ထူးများမှာ-

၁။ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်ပါလျက် အများကဲ့သို့ ဖြစ်စေခြင်း၊

အများ ဖြစ်ပါလျက် တစ်ယောက်တည်းကဲ့သို့ ဖြစ်စေခြင်း၊
ကောင်းကင်ပျံခြင်း၊ မြေလျှိုးခြင်း စသည်ဖြင့် အထွေထွေ
အမျိုးမျိုးတန်ခိုး ဖန်ဆင်းနိုင်တဲ့ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်။

၂။ အဝေးအနီး အကြီးအသေး အသံဟူသမျှကို ကြားနိုင်တဲ့
ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်။

၃။ သူတစ်ပါးရဲ့ စိတ်အကြံအစည်ကို သိနိုင်တဲ့ စေတောပရိယ
အဘိညာဉ်။

၄။ ရှေးကဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဘဝဟောင်းများကို ပြန်လှန်သိနိုင်တဲ့
ပုဗ္ဗေနိဝါသ အဘိညာဉ်။

၅။ အဝေးအနီး အကြီး အသေး ရုပ်ဆင်း သဏ္ဌာန် အားလုံးကို
သိမြင်နိုင်တဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် ဆိုတဲ့ ဒီငါးမျိုးပါပဲ။

အထူးသတိထားရမှာက အဲဒီ ဈာန်အဘိညာဉ်များနှင့် ပြည့်စုံရုံ
မျှနှင့် တော့ အိုခြင်း၊ သေခြင်း စတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခများမှ မလွတ်မြောက်
နိုင်သေးဘူး။ အဲဒီဈာန် မဆုတ်မပျက်စီးဘဲ သေသွားရင် အဲဒီဈာန်နဲ့
ဆိုင်တဲ့ ဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်သွားမယ်၊ အဲဒီဘုံမှာ တစ်ကမ္ဘာ၊ နှစ်ကမ္ဘာ၊
လေးကမ္ဘာ၊ ရှစ်ကမ္ဘာ စသည်ဖြင့် အဲဒီ ဗြဟ္မာဘုံရဲ့ သက်တမ်းရှိ
သလောက် အသက်ရှည်စွာ နေရရုံမျှသာဖြစ်တယ်။

အဲဒီ ဗြဟ္မာဘာသာမှာလဲအခြားလူများ နတ်များလို ရုပ်နာမ်
ခန္ဓာသာဖြစ်တဲ့ အတွက်အိုခြင်း၊ သေခြင်းစတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့နှင့်
တွေ့မြင်တွေ့နေရပြန်တာပါပဲ။

ကံမကောင်းအကြောင်းမတော်လျှင် ဗြဟ္မာပြည်မှ စုတေပြီး
လူ့ပြည်တွင်လူဖြစ်မယ်၊ လူ့ဘဝတွင် ဒုစရိုက်မှုတွေကို ပြုပြီး ငရဲ၊

တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယံ ဆိုတဲ့ အပယ်လေးဘုံသို့ ကျပြီးအပယ် ဆင်းရဲများနှင့်လဲတွေ့မြဲတွေ့နေရသေးတယ်။

ဒါကြောင့် သမထ သက်သက်ဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခများမှ မလွတ် မြောက်နိုင်သေးဘူးလို့ သိရမယ်။

၂။ ဝိပဿနာကို အားထုတ်မှသာလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ပြီး အိုရခြင်း၊ သေရခြင်း စတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခအားလုံးမှ လုံးဝလွတ်မြောက် နိုင်ပေတယ်။

အဲဒီ ဝိပဿနာကို အားထုတ်ရာမှာလဲ

၁။ သမထကိုအခြေခံပြီး အားထုတ်ခြင်း

၂။ သမထကို အခြေခံမပြုဘဲ ဝိပဿနာသက်သက်အားထုတ်ခြင်းရယ် လို့ နှစ်မျိုးရှိပြန်တယ်။

အဲဒီနှစ်မျိုးတွင် သမထကို အခြေခံပြုပြီး အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သမထယာနိကမည်တယ်။ “သမထအခြေခံဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသူ” လို့ဆိုပါတယ်။

သမထကိုအခြေခံမပြုဘဲ ဝိပဿနာသက်သက် အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိက မည်တယ်။ “ဝိပဿနာသက်သက် ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသူ” လို့ဆိုတယ်။

သမထကမ္မဋ္ဌာန်း (၄၀)

အဲဒီတွင် သမထယာနိကလမ်းဖြင့် အားထုတ်လိုက ရှေးဦးစွာ၊ သမထကို အားထုတ်ရတယ်။ အဲဒီ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းမှာ (၄၀)ရှိပါတယ်။ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း (၄၀)ကတော့-

၁။ ကသိုဏ်း ၁၀ ပါး

၂။ အသုဘ ၁၀ ပါး

၃။ အနုဿတိ ၁၀ ပါး

၄။ ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄ ပါး

၅။ အာရပ္ပ ၄ ပါး

၆။ အာဟာရေပဋိကူလသညာ ၁ ပါး

၇။ စတုဓာတု ဝဝတ္တာန် ၁ ပါး အားဖြင့် ပေါင်း သမထ
ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀ ဖြစ်ပါတယ်။

ကသိုဏ်း ၁၀ ပါး ဆိုတာ

၁။ ပထဝီ (မြေ) ကသိုဏ်း

၂။ အာပေါ (ရေ) ကသိုဏ်း

၃။ တေဇော (မီး) ကသိုဏ်း

၄။ ဝါယော (လေ) ကသိုဏ်း

၅။ နီလ (အညိုရောင်) ကသိုဏ်း

၆။ ပီတ (အဝါရောင်) ကသိုဏ်း

၇။ လောဟိတ (အနီရောင်) ကသိုဏ်း

၈။ ဩဒါတ (အဖြူရောင်) ကသိုဏ်း

၉။ အာလောက (အလင်းရောင်) ကသိုဏ်း

၁၀။ အာကာသ (ဟင်းလင်းပြင်) ကသိုဏ်းလို့ ကသိုဏ်း
၁၀ ပါး ရှိပါတယ်။

အသုဘ ၁၀ ပါးဆိုတာ

- ၁။ ဥဒ္ဓါမာတက- ဖူးဖူးယောင်နေတဲ့ သူသေကောင်
- ၂။ ဝိနီလက- ညိုမည်းနေတဲ့ သူသေကောင်
- ၃။ ဝိပုဗ္ဗက- ပြည်တစ်စိုစို ယိုထွက်နေတဲ့ သူသေကောင်
- ၄။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓက- ခါးပြတ်နေတဲ့ သူသေကောင်
- ၅။ ဝိက္ခာဟိတက- ခွေး၊ မြေခွေးများခဲစားထားတဲ့ သူသေကောင်
- ၆။ ဝိက္ခိတ္တက- လက်၊ ခြေ၊ ခေါင်း၊ ကိုယ် တခြားစီပစ်လွှင့် ပြန်ကြံနေတဲ့ သူသေကောင်
- ၇။ ဟတဝိက္ခိတ္တက- သတ်ဖြတ်ပြီး တခြားစီ ပစ်လွှင့်ထားတဲ့ သူသေကောင်
- ၈။ လောဟိတက- သွေးသံရဲရဲယိုကျနေတဲ့ သူသေကောင်
- ၉။ ပုဠဝက- ပိုးကောင်များပြည့်နေတဲ့ သူသေကောင်
- ၁၀။ အဋ္ဌိက- အရိုးစု သူသေကောင်လို့ အသုဘဆယ်ပါးရှိ ပါတယ်။

အနုဿတိ ၁၀ ပါး ဆိုတာ

- ၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း၊
- ၂။ ဓမ္မာနုဿတိ၊ တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း၊

- ၃။ သံဃာနုဿတိ၊ သံဃာတော်ရဲ့ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း၊
- ၄။ သီလာနုဿတိ၊ မိမိရဲ့ သီလဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း။
- ၅။ စာဂါနုဿတိ၊ မိမိရဲ့ စွန့်ကြဲပေးလှူခြင်း ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း၊
- ၆။ ဒေဝတာနုဿတိ၊ နတ်များလိုပင် မိမိမှာ ပြည့်စုံ နေတဲ့ နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းသဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာဂုဏ်များကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း၊
- ၇။ ဥပသမာနုဿတိ၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်း၊
- ၈။ မရဏ နုဿတိ၊ သေခြင်းအကြောင်းတရားကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်အောက် မေ့ခြင်းလို့ အနုဿတိ ဆယ်ပါးရှိပါတယ်။

ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄ ပါး ဆိုတာ

- ၁။ မေတ္တာ၊ သတ္တဝါများအား “ချမ်းသာကြပါစေ”လို့ နှလုံးသွင်းနေခြင်း၊
- ၂။ ကရုဏာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေကြတဲ့ သတ္တဝါများအား “ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ကြပါစေ” လို့ သနားလျက် နှလုံးသွင်းနေခြင်း၊
- ၃။ မုဒိတာ၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝချမ်းသာနေကြတဲ့ သတ္တဝါများအား “လက်ရှိ ချမ်းသာမှ မဆုတ်ယုတ်ကြဘဲ ချမ်းသာမြဲ

ပင်ချမ်းသာနေကြပါစေ”လို့ ဝမ်းမြောက်လျက် နှလုံးသွင်း
နေခြင်း၊

- ၄။ ဥပေက္ခာ၊ သတ္တဝါများအား “မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပြုထားတဲ့
ကံတရားအတိုင်းပင်”လို့ ကြောင့်ကျမပြု လျစ်လျူရှု
နေခြင်းလို့ ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄ ပါးရှိပါတယ်။

အာရပ္ပ ၄ ပါးဆိုတာ

- ၁။ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ အဆုံးမရှိတဲ့ ကောင်းကင်ပညတ်
ကိုရှုခြင်း၊
- ၂။ ဝိညာဏဉ္စာယတန၊ အဆုံးမရှိတဲ့ ပဌမာရပ္ပဝိညာဏ်
ကိုရှုခြင်း၊
- ၃။ အာကိဉ္စညာယတန၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဏ်ရဲ့ စိုးစဉ်းမျှ
အကြွင်းမရှိတာကို ရှုခြင်း၊
- ၄။ နေဝသညာနာသညာယတန၊ သညာမရှိ တရှိ ဈာန်ရဲ့
အာရုံဖြစ်တဲ့ တတိယာ ရပ္ပဝိညာဏ်ကို “ငြိမ်သက်သိမ်မွေ့
ပါပေတယ်” လို့ရှုခြင်းရယ်လို့ အာရပ္ပလေးပါးဖြစ်
ပါတယ်။

အာဟာရေပဒိုက္ခလသညာ ဆိုတာ

စားသောက်အပ်တဲ့ အစာ အဟာရကို “စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်လို့”
နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်တဲ့ အမှတ်သညာပါပဲ။

စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ဆိုတာ

ရုပ်ကိုယ်ထဲ၌ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဆိုတဲ့
ဓာတ် ၄ ပါး အစုမျှရှိတာကို ပိုင်းခြားပြီး ရှုခြင်းပါပဲ။

အင်းစိန်ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

ဩဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

(၆)

သမထအားထုတ်ပုံနှင့် သမထယာနိက အားထုတ်ပုံ

ဩဝါဒပါတိမောက်တရားတော် အနှစ်ချုပ် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားဆိုတာဘာလဲနှင့် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း (၄၀)ကို ဖော်ပြခဲ့ပါပြီ။ ယခုအခါတွင် သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပုံနှင့် သမထယာနိက ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ပုံ အကြောင်းကို ဆက်လက်ဖော်ပြပါမယ်။

သမထအားထုတ်ပုံအကျဉ်း

အဲဒီ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း (၄၀)တို့တွင် ပထဝီကသိုဏ်းကို အားထုတ်လိုသူက ပကတိ မြေပြင်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ထားတဲ့ မြေပုံ သဏ္ဌာန် ကသိုဏ်းဝန်းကို ဖြစ်စေ မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုလျက် “ပထဝီ ပထဝီ ပထဝီ၊ မြေ မြေ မြေ” လို့ အဖန်ဖန်နှလုံးသွင်းနေ ရတယ်။

ဥဂ္ဂဟနိမိတ်

အဲဒီလို နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်ဖန်များတဲ့အခါ အဲဒီကသိုဏ်း နိမိတ်ဟာ မျက်စိမှိတ်ထားသော်လည်း မျက်စိဖွင့်လျက်ကြည့်နေစဉ်ကလို ထင်ရှားနေလိမ့်မယ်။ အဲဒါလို ထင်ပေါ်နေတာကို “ဥဂ္ဂဟနိမိတ်” လို့ခေါ်တယ်။

အဲဒါလိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ပေါ်လာရင် အလိုရှိရာအရပ်သို့

သွားလျက် ထိုင်ရင်းဖြစ်စေ၊ သွားရင်းဖြစ်စေ၊ လျောင်းရင်းဖြစ်စေ
အဲဒီ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ကသိုဏ်းဝန်းကိုသာလျှင် “မြေ မြေ မြေ” လို့
စိတ်ဖြင့် အမြဲမပြတ် နှလုံးသွင်းနေရတယ်။

နီဝရဏ ငါးပါး ဖြစ်ပုံနှင့် ပယ်ပုံ

ဒါလို နှလုံးသွင်းရှုမှတ်နေစဉ် စိတ်ဟာ တစ်ခြားတစ်ပါးသို့လဲ
ထွက်ထွက်သွားတတ်တယ်။ သွားပုံမှာ စိတ်ကြိုက်အာရုံတွေကိုလဲ
ကြံစည်နေတတ်တယ်။ အဲဒါကို “ကာမစ္ဆန္တနီဝရဏ” လို့ခေါ်တယ်။

စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုးလဲ ကြံစည်နေတတ်တယ်။ အဲဒါကို “ဗျာပါဒနီ
ဝရဏ” လို့ခေါ်တယ်။

အားထုတ်ရမှုအပေါ်တွင် လျော့လျော့လျည်းလျည်းဖြစ်လျက်
စိတ်ထိုင်းမှိုင်း ပျင်းရိ၍လဲနေတတ်တယ်။ အဲဒါကို “ထိနမိဒ္ဓနီ
ဝရဏ” လို့ ခေါ်ပါတယ်။

စိတ်မတည်ငြိမ်ဘဲပျံ့လွင့်၍လဲနေတတ်တယ်။ ပြုမှား ပြောမှား
ခဲဖူးတာကို ပြန်လည်စဉ်းစားလျက် စိတ်ပူပန်၍လဲနေတတ်တယ်။
အဲဒါကို “ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စနီဝရဏ” လို့ခေါ်တယ်။

အားထုတ်ဆဲ တရားလုပ်ငန်းအပေါ်တွင် “မှန်မှ မှန်ပါ့မလား
အကျိုးရှိမှာရှိပါ့မလား၊ တရားထူးကို ရမှ ရပါ့မလား” လို့ စဉ်းစားဝေဖန်
၍လဲနေတတ်တယ်။ အဲဒါကို “ဝိစိကိစ္ဆာနီ ဝရဏ” လို့ခေါ်တယ်။

အဲဒီ နီဝရဏ စိတ်များဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီအာရုံများကို
ဆက်လက်စိတ်မကူးဘဲဖြတ်ခဲ့ပြီး စိတ်ကို မူလကသိုဏ်းအာရုံတွင်သာ
စူးစိုက်ထားလျက် “မြေ မြေ မြေ” လို့ မပြတ်အမြဲနှလုံးသွင်းနေရတယ်။
အကယ်၍ ကသိုဏ်းအာရုံ ပျောက်သွားရင်လဲ ပကတိ ကသိုဏ်းဝန်း

ရှိရာ ဌာနသို့သွားပြီး မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုလျက် တစ်ဖန်ထင်ပေါ်မြဲ ထင်ပေါ်လာအောင် နှလုံးသွင်းရတယ်။ တစ်ဖန် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ပေါ် လာပြန်လျှင် အလိုရှိရာအရပ်၌နေထိုင်လျက် ရှေးနည်းအတူပင်မပြတ် နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်နေရတယ်။

ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်ပုံ

အဲဒီလို နှလုံးသွင်းဖန်များလာတဲ့ အခါ အဲဒီကသိုဏ်းဝန်း ဟာ မူလကနှင့် မတူဘဲ အရောင်အဆင်းနှင့် တကွ အလွန်သန့်ရှင်း ကြည်လင်စွာ ထင်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကို “ပဋိဘာဂ နိမိတ်”လို့ ခေါ်တယ်။

ဥပစာရသမာဓိ

အဲဒီအခါတွင် စိတ်ကလဲ ကာမဗ္ဗန္တစတဲ့ နိဝရဏတို့မှကင်းစင် လာတယ်။ အဲဒီ ပဋိဘာဂ နိမိတ် အာရုံမှာသာ စူးစိုက်တည်ငြိမ်လျက် မပြတ်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါလို တည်ငြိမ်စွာ ဖြစ်နေတာကို “ဥပစာရ သမာဓိ”လို့ ခေါ်တယ်။

အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်ပုံ

ဒီဥပစာရ သမာဓိဖြင့် ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံကို မပြတ်နှလုံးသွင်း နေသူအား စိတ်ဟာ အဲဒီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ် အာရုံ ထဲတွင် သက်ဝင်နေသလို တစ်ကြိတ်တည်း တည်ငြိမ်လျက်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါ ကို “အပ္ပနာသမာဓိ”လို့ ခေါ်တယ်။

ပထမဈာန်ရပုံ

ဒီ အပ္ပနာသမာဓိဟာ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်လို့ ၄ ပါးရှိတယ်။ အဲဒီ ၄ ပါးထဲက ပထမဈာန်ဆိုတာ

၁။ အာရုံကို ကြံစည်ခြင်း (ဝိတက်)

၂။ အာရုံကို သုံးသပ်ခြင်း (ဝိစာရ)

၃။ အာရုံ၌ နှစ်သိမ့်အားရခြင်း (ပီတိ)

၄။ စိတ်ရွှင်လန်းချမ်းသာခြင်း (သုခ)

၅။ တစ်ခုတည်းသောအာရုံ၌သာ စူးစိုက်တည်ငြိမ် နေခြင်း
(ဧကဂ္ဂတာ)

ဆိုတဲ့ ဒီဈာန် အင်္ဂါငါးပါးလုံးထင်ရှားတယ်၊ ဒါဟာ ပထမ ဈာန်
လို့ခေါ်တယ်။

ဒုတိယဈာန်ရပုံ

ပထမဈာန်ကိုရပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အဲဒီဈာန်တွင် ပါဝင်တဲ့
ဝိတက်နှင့် ဝိစာရတို့ကို အပြစ်မြင်ပြီး လွန်မြောက်အောင်အားထုတ်
ဖြင့်ဒုတိယဈာန်ကိုရတယ်၊ ဒုတိယဈာန်တွင် “ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ”
ဆိုတဲ့ အင်္ဂါသုံးပါး ထင်ရှားတယ်။

တတိယဈာန်ရပုံ

တစ်ဖန် ဆက်လက်ရှုမှတ်နှလုံးသွင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပီတိကိုအပြစ်
မြင်ပြီး လွန်မြောက်အောင်အားထုတ်သဖြင့် တတိယဈာန်ကိုရတယ်၊
တတိယဈာန်တွင် “သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ” ဆိုတဲ့ ဈာန်အင်္ဂါ နှစ်ပါးပင်
ထင်ရှားတယ်။

စတုတ္ထဈာန်ရပုံ

တတိယဈာန်ကိုရပြီး ဆက်လက်နှလုံးသွင်းရှုမှတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
တစ်ဖန် သုခကို အပြစ်မြင်ပြီး လွန်မြောက်အောင်အားထုတ်သဖြင့်

စတုတ္ထဈာန်ကိုရတယ်။ စတုတ္ထဈာန်တွင် စိတ်မရွှင်မညှိုး အလယ် အလတ်သဘော ဥပေက္ခာနှင့် ဧကဂ္ဂတာဆိုတဲ့ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးပင် ထင်ရှားတယ်။

ဒါဟာ ပထဝီကသိုဏ်းအားထုတ်ပုံနှင့် ဈာန်သမာဓိ ၄ ပါး ဖြစ်ပုံပဲ။ ကြွင်းတဲ့ ကသိုဏ်း၉ပါးအားထုတ်ပုံများတွင်လဲ အခြေခံ အာရုံသာ လဲလှယ်နှလုံးသွင်းရပုံ ထူးခြားပြီး ကျန်တဲ့ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၊ ဥပစရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိနှင့် ဈာန်ဖြစ်ပုံအားလုံး အတူတူပဲလို့ သိရပါတယ်။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ၁၀ ပါး ရှုပွားပုံ

အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှုပွားလိုသူဟာ ဖူးဖူးယောင်နေတဲ့ သူသေကောင် စသည်ကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုပြီး “ဖူးဖူးယောင်တဲ့ သူသေကောင်”လို့ ဒီလိုစသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်း ရှုပွားနေရတယ်။

ရှေ့ဆက်ရှုပွားပုံကတော့ ပထဝီကသိုဏ်း ရှုပွားပုံနှင့် အားလုံး တူပါပြီ။ ထူးတာကတော့ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတွင် ပထမဈာန်ကိုသာ ရနိုင်တယ်။ ဒီမျှသာထူးပါတယ်။

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်ရှုပွားပုံအထူး

အနုဿတိ ၁၀ပါးတို့တွင် ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌လဲ ပထမဈာန်ကိုသာ ရနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိမှ မရဏနုဿတိတိုင် အောင် ၈ ပါး သော အနုဿတိတို့၌လည်းကောင်း အဟာရပဋိကူလ သညာနှင့် စတုဓာတုဝ ပတ္တာန်တို့၌လည်းကောင်း ဒီကမ္မဋ္ဌာန်း ၁၀ ပါး တို့၌မူဥပစာရသမာဓိ မျှကိုသာ ရနိုင်ပါတယ်။

မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာတို့၌ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊

တတိယဈာန် ၃ပါးကိုသာရနိုင်ပါတယ်။ တတိယဈာန်ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဥပေက္ခာကို ကူးပြောင်းပွားစေလျှင် စတုတ္ထဈာန်ကိုရနိုင်ပါတယ်။

အာနာပါကို အားထုတ်ပုံ

ဒီနေရာတွင် အာနာပါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံကို လိုရင်း အကျဉ်းမျှလောက်တော့ အထူးဖော်ပြပါဦးမယ်။ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကမ္ဘာအနှံ့အပြားတွင် တရားသမား တော်တော်များများ အားထုတ် နေကြတယ်။

အာနာပါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်လိုသူဟာ ဆိတ်ငြိမ် ရာအရပ်တွင် တင်ပျဉ်ခွေလျက်ဖြစ်စေ၊ ကြာရှည်စွာနေထိုင်နိုင်မည့် အနေအထားဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုင်လျက် အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထားပြီးလျှင် ရှေးဦးစွာ စိတ်ကို နှာသီးဝဌ် စူးစိုက်၍ ထားရတယ်။

နှာသီးဖျား၌ဖြစ်စေ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၌ဖြစ်စေ ထိပါးတိုက်ခတ် လျက် ဝင်ချည်ထွက်ချည်နဲ့ မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ဝင်လေထွက်လေကို ထင်ရှာ တွေ့လိမ့်မယ်။

အဲဒီလေကို ထိခိုက်ရာဌာနမှစောင့်ပြီး “ဝင်တယ် ထွက်တယ်၊ ဝင်တယ် ထွက်တယ်” လို့ လေဝင်တိုင်း၊ လေထွက်တိုင်း မပြတ်ရှုမှတ် နှလုံးသွင်းနေမယ်။

ဝမ်းထဲသို့ဝင်သွားတဲ့ လေနောက်မလိုက်ရ၊ နှာသီးဝအပြင်သို့ ထွက်သွားတဲ့ လေနောက်လဲမလိုက်ရဘူး။ နှာသီးဖျားနှင့် နှုတ်ခမ်း တို့၌ ထင်ရှားတဲ့ တိုက်ခိုက် ထိရာကိုသာ စောင့်ပြီးရှုမှတ်နှလုံးသွင်း နေရမယ်။

ဒီလိုရှုမှတ်နေစဉ် တစ်ခြားသို့ ထွက်သွားတဲ့ နိဝရဏစိတ်များလဲရှိလိမ့်မယ်။ အဲဒါလိုရှိလာရင် အဲဒီနိဝရဏ စိတ်အာရုံများကို ဆက်လက်မစဉ်းစာဘဲ ဝင်လေ ထွက်လေမှာသာ စိတ်ကို စူးစိုက်ထားလျက် “ဝင်တယ် ထွက်တယ်၊ ဝင်တယ် ထွက်တယ်” လို့ ရှုမြဲမပြတ် ရှုမှတ်နေမယ်။

ဒီနည်းဖြင့် ဝင်လေကို ထိခိုက်ရာဌာနမှ စောင့်ပြီး မပြတ်ရှုမှတ်နေလျှင်-

- ၁။ ရှည်စွာ ရှုရှိက်မိတဲ့ ဝင်လေ ထွက်လေကိုလဲ ထင်ရှားသိရတယ်။
- ၂။ တိုစွာ ရှုရှိက်မိတဲ့ ဝင်လေ ထွက်လေကိုလဲ ထင်ရှားသိရတယ်။
- ၃။ နှာသီးဖျားနှုတ်ခမ်းတို့၌ ထိပါးတိုက်ခိုက်လျက်ဝင်စ၊ ထွက်စမျှင်မျှင်လေးမှစပြီး ဝင်ဆုံး ထွက်ဆုံး မျှင်မျှင်လေးထိအကုန်လုံးကိုလဲ ထင်ရှားသိရတယ်။
- ၄။ ပကတိ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဝင်လေ ထွက်လေများ တစ်ဖြည်းဖြည်း သိမ်မွေ့ သိမ်မွေ့သွားတာကိုလဲ ထင်ရှားသိရတယ်။ ဒါလို သိမ်မွေ့ သိမ်မွေ့သွားသဖြင့်နောက်ဆုံးမှာ ဝင်သက် ထွက်သက် လုံးဝမရှိသလို ဖြစ်နေတာကိုလဲထင်ရှားတွေ့ရတယ်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဆို နိမိတ်ထိုထို တွေ့ရပုံ

အဲဒီအခါ ရပ်နားပြီး မနေရဘူး ရှုမှတ်နေကျဖြစ်တဲ့ နှာသီးဖျားနှင့် နှုတ်ခမ်းတို့၌သာ စိတ်ကို စူးစိုက်ထားလျက် ရှုမြင်ပင်ရှု နေရမယ်။ အဲဒါလို ရှုနေရင် သိမ်မွေ့တဲ့ ဝင်လေ ထွက်လေများဟာလဲ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။

ဒီလို ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ထွက်လေ ဝင်လေများကို ရှုမြင်မပြတ် ရှုမှတ်နေရင် အဲဒီ ထွက်လေ ဝင်လေများ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်လာတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီထူးခြားပုံများနှင့် ပတ်သက် ပြီး ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် ဒီလိုပြဆိုထားပါတယ်။

အဲဒီ ဝင်လေ ထွက်လေဟာ အချို့မှာတောက်ပလျက် ကြယ် ကာရာလိုလဲထင်ပေါ်တတ်တယ်။ အချို့မှာ ကျောက်နီပုတီးလုံးလိုလဲ ထင်ပေါ်တတ်တယ်။ အချို့မှာ ပုလဲပုတီးလုံးလိုထင်ပေါ်တတ်တယ်။ အချို့မှာ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အတွေ့ရှိလျက် ဝါပင်လို ထင်ပေါ် တတ်တယ်။ အချို့မှာ သစ်သားနှစ်တံခါးကျည် (မင်းတုတ်)လိုလဲ ထင်ပေါ်တတ်တယ်။ မီးခိုးညွန့်လိုလဲထင်ပေါ်တတ်တယ်။ တိမ်လွှာလို ရထားဘီးလို လဝန်း နေဝန်းလိုလဲထင်ပေါ်တတ်တယ်။

ဒါလို တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မတူဘဲအာရုံထင်ပုံချင်း ကွဲပြားတာ ကလဲ သညာချင်းမတူဘဲကွဲပြားကြတာကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၌ ပြဆိုပါတယ်။ ဒါလို ထူးခြားစွာ ထင်ပေါ်တဲ့ အာရုံများကို ပဋိဘာဂနိမိတ် လို့ခေါ်တယ်။

အဲဒီ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်တဲ့ အချိန်မှစပြီး ဘာဝနာသမာဓိမှာ လဲဥပစာရ သမာဓိမည်တယ်။ ဒီဥပစာရ သမာဓိဖြင့် ဆက်လက်ပြီး

ရှုမှတ်မြဲရှုမှတ်နေရင် မကြာမီတွင် ရှေ့ကပြခဲ့တဲ့ အတိုင်း အပ္ပနာဈာန်သမာဓိ ၄ ပါးသို့ ရောက်သွားနိုင်တယ်။ ဒါဟာ သမထ ယာနိကလမ်းဖြင့် အားထုတ်လိုတဲ့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား ရှေးဦးစွာ သမထကို အားထုတ်ပုံ အကျဉ်းပြဆိုချက်ပါပဲ။

ဝိပဿနာ ဆက်လက်အားထုတ်ပုံအကျဉ်း

ဝိပဿနာကို ဆက်လက်အားထုတ်လိုသူဟာသတ္တဝါများ သဏ္ဌာန်တွင် ရပ်နှင့် နာမ် ဒီတရားနှစ်မျိုးသာရှိတယ်။ အဲဒီမျိုးများ မှာလဲဆိုင်ရာ အကြောင်း တရားများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နေကြတယ်။ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတာကြောင့် မမြဲတဲ့တရား ဆင်းရဲတဲ့တရား အတ္တကောင် မဟုတ်တဲ့ သဘောတရားမျှသာဖြစ်တယ် လို့ အကျဉ်း အားဖြင့်ဖြစ်စေ အကျယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ကြားနာ မှတ်သားဖူးတဲ့ သုတနှင့် ပြည့်စုံပြီး ဖြစ်ရမယ်။

ဒီလိုပြည့်စုံထားသူဟာ စောစောက ပြဆိုခဲ့တဲ့ အတိုင်းရရှိထားတဲ့ ဈာန်သမာဓိကို ဦးစွာဝင်စားပြီး မိမိသဏ္ဌာန်မှာ ဖြစ်ပေါ်စေပြီး အဲဒီ ဈာန်ကိုပင်ဝင်စားရတယ်။

ဒီနောက် ဒွါရခြောက်ပါးတွင် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ ထိမှု၊ သိမှုများကို သူဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အတိုင်း မပြတ် ရှုနေရတယ်။

ဒီလို ရှုဖန်များလို့ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းလာရင် နိုင်နင်းနေတဲ့ အဲဒီဈာန်ကိုပင် ပြန်ပြီး ဝင်စားရတယ်။ ၁၅ မိနစ်၊ မိနစ် ၃၀ စသည် ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပိုင်းခြားထားတဲ့ အချိန်စေ့လို့ ဈာန်မှထတဲ့ အခါ အဲဒီဈာန်ကိုပင် စတင်ရှုပြီးလျှင် ဒွါရခြောက်ပါး၌ပေါ်လာသမျှကို

ရှေးနည်းအတိုင်းပင်မပြတ်ရှုမှတ်သွား ရတယ်။ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်း လာပြန်ရင် ဈာန်ကို ဝင်စားပြန်ပြီး ဈာန်မှ ထတဲ့ အခါရှုမြဲပင်ရှုမှတ် သွားရတယ်။ ဝိပဿနာသမာဓိ အားရှိလာတဲ့ အခါကျတော့ ကိုယ် စိတ် ပင်ပန်းခြင်းမရှိတော့ဘဲနေ့ရောညပါ မပြတ်မစဲရှုမှတ်မြဲ ရှုမှတ်သွား နိုင်တယ်။

အဲဒီအခါမှာ ရှုမှတ်တိုင်း၊ ရှုမှတ်တိုင်း ရုပ်နှင့်နာမ် နှစ်ခုတွဲလျက် တွဲလျက် ဖြစ်နေတာကို အလိုလိုပင် ထင်ရှားသိလာလိမ့်မယ်။ အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်လျက် ဖြစ်နေတာကိုလဲ ထင်ရှားသိလာ လိမ့်မယ်။ ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ်ချက်တိုင်းမှာပေါ်လာတဲ့ အာရုံ ရောရှုသိနေတဲ့ စိတ်ပါ ကုန်ဆုံး ပျောက်ကွယ်သွားတာကိုချည်း တွေ့ရတာကြောင့် “မမြဲ” လို့လဲသိမြင်သဘောကျလာလိမ့်မယ်။ “နှစ်သက်သာယာဖွယ် မရှိတဲ့ ဆင်းရဲချည်းပါ” လို့လဲသိမြင်သဘော ကျလာလိမ့်မယ်။

ဒီ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အသိအမြင်များ ကောင်းကောင်း ရင့်သန် ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်များ ဖြစ်ပေါ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ထင်ရှားတွေ့မြင်ရတော့တယ်။ ဒါဟာ သမထ ယာနိက လမ်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင် အားထုတ်ပုံအကျဉ်းမျှ ဟောကြားချက်ပါပဲ။

အင်းစိန်စရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

(၇)

သုဒ္ဓဝိပဿနာ ယာနိက ရှုမှတ်ပုံ

ယခင်က သြဝါဒပါတိမောက် တရားတော် အနှစ်ချုပ်သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ပုံနှင့် သမထယာနိက ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်ပုံ အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပါပြီ။ ယခုအခါတွင် သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိက ရှုမှတ်ပုံကို ဆက်လက်ဖော်ပြ ဟောကြား ပါမည်။

ယခု သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိက လမ်းဖြင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပုံ ကိုပြဆိုပါမယ်။

ရှေးကပြဆိုခဲ့တဲ့ အတိုင်း ရုပ်နာမ်၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သဘောတို့ကို ကြားနာမှတ်သားဖူးသူဟာ သမထကို မထူထောင်တော့ဘဲ ဝိပဿနာသက်သက်ကိုသာ အားထုတ်လိုလျှင် သီလဆောက်တည် စင်ကြယ်စေပြီးက ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ တင်ပျဉ်ခွေလျက်ဖြစ်စေ၊ ကြာရှည်စွာ ထိုင်နေနိုင်တဲ့ အခြားနည်းဖြင့်ဖြင့်စေ ထိုင်လျက်နေပါ။ မျက်စိနှစ်လုံးကို အသာအယာ မှိတ်ထားပြီး ကိုယ်ထဲ၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားများကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဆိုတာ

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာ မြင်ခိုက်၊ ကြားခိုက်၊ နံသိခိုက်၊ စားသိခိုက်၊ ထိသိခိုက်၊ ကြံသိခိုက်ဆိုတဲ့ ဒီခဏခြောက်ပါးတို့၌ ထင်ရှားတွေ့ နေရတဲ့ တရားများပင်ဖြစ်ပါတယ်။

ထိုတွင် မြင်ခိုက်၌ မြင်ရတဲ့ အဆင်းရုပ်ကိုလဲ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ မြင်ရာဌာန မျက်စိရုပ်ကိုလဲ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ ရုပ်ခန္ဓာတရားစုတို့မျှသာဖြစ်ကြတယ်၊ နှစ်သက်သာယာဖွယ်များလဲမဟုတ်ကြဘူး၊ အတ္တ အသက်ကောင် ငါကောင်များလဲမဟုတ်ကြဘူး။

ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း မရှုမှတ်မိသူများမှာ “ဖြစ်ပေါ်ပြီး ချက်ချင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတယ် မမြဲဘူး”လို့လဲမသိကြဘူး၊ ခဏမစဲဖြစ်ပြီး ပျောက်ပျောက်နေလို့ ဆင်းရဲချည်းပဲ” လို့လဲ မသိကြဘူး၊ “အတ္တမဟုတ်၊ အသက်ကောင်မဟုတ်၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အနတ္တသဘောတရားမျှသာပဲ” လို့လဲမသိကြဘူး။

ဒါကြောင့် အဲဒီမြင်ရတဲ့ အဆင်းနှင့် မျက်စိတို့ကို နှစ်သက်သာယာလျက်လဲ စွဲလန်းကြတယ်၊ အပ္ပတ္တကောင်၊ အသက်ကောင်၊ ငါကောင် ထင်မှတ်လျက်လဲ စွဲလန်းကြတယ်။

ဒါလို သာယာထင်မှတ်လျက် စွဲလန်းအပ်တာကြောင့်လဲအဲဒီအဆင်းရုပ်နှင့် မျက်စိရုပ်များကို “ရုပ်ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ”လို့ ခေါ်ရတယ်။

ဒါ့အပြင် အဲဒီ အဆင်းအာရုံကို မြင်သိခြင်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်

ခံစားခြင်း ဝေဒနာ၊ မှတ်သားခြင်း သညာ၊ မြင်ရအောင် အားထုတ်ခြင်း သင်္ခါရ ဆိုတဲ့ အသိနာမ်တရားစုကိုလဲအဲဒီမြင်ခိုက်မှာပင် ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ အဲဒါတွေဟာ နာမ်တရားစုတို့မျှသာ ဖြစ်ကြတယ်။

နှစ်သက်သာယာဖွယ် မဟုတ်၊ အတ္တ အသက်ကောင်၊ ငါကောင်လဲမဟုတ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းမရှုမှတ်မိသူမှာ “မမြဲဘူး” ဆိုတာ မသိ၊ “ဆင်းရဲပဲ” ဆိုတာလဲ မသိကြတာကြောင့် နှစ်သက်သာယာလျက်လဲစွဲလန်းကြတယ်။ “ငါကပင်မြင်တယ်၊ ငါကပင်ခံစားတယ်၊ ငါကပင် မှတ်သားတယ်၊ ငါကပင် စူးစိုက်ကြည့်တယ်” လို့ အတ္တကောင်၊ အသက်ကောင်၊ ငါကောင်အဖြစ် ထင်မှတ်လျက် လဲစွဲလန်းကြတယ်။

ဒါလို သာယာထင်မှတ်လျက် စွဲလန်းအပ်တာကြောင့် အဲဒီ နာမ်တရားစုများကိုလဲ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ခေါ်ရတယ်။

ဒါဟာ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုမြင်ခိုက်၌ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားများ ထင်ရှားပုံဖြစ်ပါတယ်။

နားဖြင့် အသံကြားခိုက်၊ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံသိခိုက် လျှာဖြင့် အရသာကို စားသိခိုက်၊ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို ထိသိ ခိုက်တို့၌လဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့ ထင်ရှားပုံကို နည်းတူပင် သိအပ်ပါတယ်။ အထူးကတော့ သဘောအာရုံမှာ ရုပ်နာမ် နှစ်မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်တယ်၊ ဒီမျှသာထူးပါတယ်။

နည်းနည်းကစပြီး ရှုမှတ်ရတယ်

ဒါလို ခဏ ပါး၊ ဌာန ၆ ပါးလုံး၌ ရုပ်နာမ်တရားများ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေကြသော်လည်း ရှုမှတ်အားထုတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဲဒီ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်းသော ရုပ်နာမ်များကို ဖြစ်ပေါ်စဉ် ဖြစ်ပေါ်စဉ်အလိုက် ရှုမှတ်ရန် မစွမ်းနိုင်သေးပါဘူး။ ဝိပဿနာဆိုတာ ကလဲ အထူးထင်ရှားမှ စပြီး ရှုမှတ်ရပါတယ်။ စာသင်ရာတွင် လွယ်လွယ်ကူကူမှစပြီး သင်ရသလိုပါပဲ။

ဒါကြောင့် ရုပ်နှင့်နာမ် နှစ်မျိုးတို့တွင် ပိုမိုထင်ရှားတဲ့ ရုပ်ကို စပြီး ရှုမှတ်ရတယ်။ အဲဒီ ရုပ်နာမ်များတွင်လဲ မြင်ရ၊ ကြားရ၊ နံသိရ၊ ကြားသိရတဲ့ ဥပါဒါရုပ်များထက် တွေ့ထိရတဲ့ ဘူတရုပ်များက သာပြီး ထင်ရဟားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်ထဲ၌တွေ့ထိရတဲ့ ရုပ်ကို စ ရှုရတယ်။

ဒါကြောင့် အထူး ထင်ရှားတဲ့ အဲဒီတွေ့ထိရုပ်ကို ရှုမှတ်ရန် အတွက် ထိုင်နေတဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးကို သတိနဲ့ စိုက်ပြီး “ထိုင်တယ် ထိုင်တယ်” လို့ မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း တင် ပါးကဖြစ်စေ၊ ခြေထောက်ကဖြစ်စေ တစ်နေရာရာက တွေ့ထိမှုကိုလဲ ထင်ရှားတွေ့လိမ့်မယ်။

ထိုအခါအဲဒီ တွေ့ထိမှုနှင့် တွဲပြီး “ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်” လို့ ထိုင်နေတဲ့ ကိုယ်ထဲမှာ တစ်လှည့်၊ ထိနေတဲ့ နေရာမှာတစ်လှည့်အားဖြင့် တစ်လှည့်စီ မပြတ် ရှုမှတ်နေ ရမယ်။

ဒါလို “ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ထိုင်တယ် ထိတယ်” လို့ ရှုမှတ် နေရတာကို ခက်တယ်လို့ထင်ရင် ဝင်လေ ထွက်လေ

ထိခိုက်ရာ၌ စူးစိုက်ပြီး “ထိတယ် ထိတယ်” လို့လဲ ရှုမှတ်နိုင်တယ်။

ဒါမှမဟုတ် အသက်ရှူတိုင်းဝမ်းဗိုက်ထဲ၌ ဖောင်းချည် ပိန်ချည် ဖြင့် တောင့်တင်း လှုပ်ရှားလျက် တွေ့ထိရတဲ့ ရုပ်ကိုလဲရှုမှတ် နိုင်ပါတယ်။

ရှုမှတ်ပုံမှာ

ရှုမှတ်ပုံမှာ ရှေးဦးစွာ စိတ်သတိကို ဝမ်းဗိုက်၌ စူးစိုက်ထားပါ။
ဖောင်းလာလိုက် ပိန်ကျသွားလိုက်နဲ့ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားလျက်
ဗိုက်တဲမှာ တွေ့ထိမှုများ မပြတ်ဖြစ်နေတာကို တွေ့သိရပါလိမ့်မယ်။

စိတ်စိုက်ထားရုံမျှဖြင့် မထင်ရှားသေးရင် ဗိုက်မှာ လက်နဲ့ထိ
ထားပါ။ အသက်ရှူအောင့်ထားခြင်း၊ မြန်မြန်ရှူခြင်း၊ ပြင်းပြင်း
ရှူခြင်း များကိုတော့ မလုပ်ပါနဲ့။ ပကတိရှုရှိက်နေကျ အတိုင်းသာ
မှန်မှန်ရှုရှိက်နေပါ။

ဖောင်းတက်လာတဲ့ အခါ “ဖောင်းတယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။
တစ်ရွေ့ခြင်း ဖောင်းတက်လာတာကို အစမှ အဆုံးအထိ အစဉ်မပြတ်
သိနေပါ။

ပိန်ကျခိုက်မှာလဲ “ပိန်တယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ တစ်ရွေ့ခြင်း
ပိန်ကျနေတာကို အစဉ်မပြတ်သိနေပါ။

အဲဒီလို ဖောင်းတိုင်း ပိန်တိုင်း “ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်၊
ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်” လို့ မပြတ်ရှုမှတ်နေပါ။

အထူးသတိပြုရန်

အထူးသတိပြုရန်မှာ “ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်” စတဲ့ အမည်ကလေးများမှာ နှုတ်က ရွတ်ဆိုရန် မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်မျှဖြင့်သာ အမည်တပ်ပြီး ရှုမှတ်နေရန်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအမည်မှာလဲလိုရင်း မဟုတ်။ ကိုယ်ထဲ၌ တကယ်ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတွေ့ထိမှု စသည်ကိုသိခြင်းကသာ လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမည်မပါပဲ စိတ်သက်သက်ဖြင့် ရှုမှတ်နေလျှင် အာရုံနှင့် စိတ်ကောင်းကောင်း မကပ်ခြင်း အသီးသီးပိုင်းခြား၍မသိခြင်း၊ ဝီရိယလျော့လျော့ သွားခြင်းစတဲ့ အပြစ်များဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ဖြင့် အမည်တပ်ပြီး ရှုမှတ်ရန် ညွှန်ကြားထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒွါရခြောက်ပါးလုံး ရှုမှတ်ပုံ

ဒီလို “ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်” လို့ ရှုနေစဉ်မှာပင် တစ်ခြားတစ်ပါး အာရုံများဆီသို့ ထွက်ထွက်သွားတဲ့ စိတ်များလဲရှိလိမ့်မယ်။ အဲဒီ စိတ်များကိုလဲသူဖြစ်တဲ့ အတိုင်းပင် ရှုမှတ်ရမယ်။

ရှုပုံမှာ တစ်ခြားသို့ ထွက်သွားတယ်လို့ ထင်လျှင် အဲဒီစိတ်ကို “ထွက်တယ် ထွက်တယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ စဉ်းစားတယ်လို့ ထင်ရင်လဲ “စဉ်းစားတယ် စဉ်းစားတယ်” လို့ ရှုမှတ်ပါ။ လိုချင်လျှင် “လိုချင်တယ် လိုချင်တယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ နှစ်သက်လျှင် “နှစ်သက်တယ် နှစ်သက်တယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ စိတ်ဆိုးလျှင် “စိတ်ဆိုးတယ် စိတ်ဆိုးတယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ စိတ်ပျက်လျှင်လဲ “စိတ်ပျက်တယ် စိတ်ပျက်တယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ ပျင်းလျှင်လဲ “ပျင်းတယ် ပျင်းတယ်”လို့ ရှုမှတ်ပါ။ ပျော်လျှင်လဲ “ပျော်တယ် ပျော်တယ်” လို့ ရှုမှတ်ပါ။

အဲဒီလို စိတ်အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်တိုင်းပင် အဲဒီဖြစ်ပေါ်ဆဲစိတ်ကို ပျောက်ငြိမ်းသွားတဲ့ အထိ ရှုမှတ်ပါ။ အဲဒီစိတ် ပျောက်ငြိမ်းသွားတဲ့ အခါ “ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်” လို့ မူလ ရှုမှတ်နေကျအတိုင်း ပြန်ပြီး ရှုမှတ်နေရမယ်။

ကိုယ်ထဲ၌ ညောင်းမှု၊ ပူမှု၊ နာကျင်မှု၊ ကိုက်ခဲမှုစတဲ့ မခံသာမှု ဒုက္ခဝေဒနာများဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အဲဒီမခံသာမှုကိုပင် စူးစိုက်ပြီး “ညောင်းတယ် ညောင်းတယ်၊ ပူတယ် ပူတယ်၊ နာတယ် နာတယ်” စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရမယ်။ အဲဒီမခံသာမှုပျောက်ငြိမ်းသွားတဲ့အခါဖောင်းမှု ပိန်မှုကိုသာလျှင် ရှုမှတ်မြဲမပြတ်ရှုမှတ်နေရမယ်။

အဲဒီလို ရှုမှတ်ရာတွင် ညောင်းမှု၊ ပူမှုစတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာများ ပြင်းထန်လှသဖြင့် အလွန်မခံသာလှတဲ့အခါ လက်ခြေ၊ ကိုယ်အနေ အထိုင် များကို ပြောင်းလဲပြုပြင်ပေးရမယ်။

အဲဒီလှုပ်ရှားပြုပြင်ပေးတဲ့ ကိုယ်အမူအရာများကို စူးစိုက်ပြီး “ကွေးတယ်-ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်-ဆန့်တယ်၊ လှုပ်တယ်-လှုပ်တယ်၊ ရွှေ့တယ်-ရွှေ့တယ်၊ ကြွေတယ်-ကြွေတယ်၊ ချတယ်-ချတယ်” စသည်ဖြင့် သူဖြစ်ပေါ်တဲ့အတိုင်း အစဉ်မပြတ်လိုက်ပြီး ရှုမှတ်သွားရတယ်။ အဲဒီအမူအရာများ ပြီးဆုံးသွားတဲ့အခါ ဖောင်းမှု၊ ပိန်မှုကိုသာပြန်ပြီး ရှုမှတ်မြဲပင်ရှုမှတ်နေရမယ်။

တစ်စုံတရာကို ကြည့်မိလျှင် “ကြည့်တယ်-မြင်တယ်၊ ကြည့်တယ်-မြင်တယ်” လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။ မကြည့်ဘဲအလိုလိုမြင်သွားလျှင် “မြင်တယ်-မြင်တယ်” လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။

နားထောင်မိလျှင် “နားထောင်တယ်-ကြားတယ်၊ နားထောင်

တယ်-ကြားတယ်”လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။ အလိုလိုကြားလျှင်လဲ “ကြားတယ်-ကြားတယ်”လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။

နာခေါင်းတွင် အနံ့လာတိုက်လို့ နံလျှင်လဲ “နံတယ်-နံတယ်” လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။

ပါးစပ်ထဲမှာ တံတွေးများလာရင် တံတွေးမျိုချင်ရင် “မျိုတယ်-မျိုတယ်”လို့ ရှုမှတ်ရတယ်။

အဲဒါတွေ ရှုမှတ်မှုပြီးဆုံးလျှင် ဖောင်းမှု ပိန်မှုကို ရှုမှတ်မြဲပင် ပြန်ရှုမှတ်ရတယ်။

ပြုပြင်တိုင်းရှုမှတ်ရပုံ

လမ်းလျှောက်သွားတဲ့အခါတွင် ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း လှုပ်ရှားမှုများကို အစမှ အဆုံးတိုင်အောင် သေသေချာချာ သိအောင် စူးစိုက်ပြီး “သွားတယ် သွားတယ်”လို့ ဖြစ်စေ၊ “လှမ်းတယ်-လှမ်းတယ်”လို့ဖြစ်စေ၊ “ကြွတယ်-ချတယ်”လို့ ဖြစ်စေ၊ စေ့စေ့စပ်စပ် ရှုမှတ်လျက်သာ သွားရတယ်။

လိုရင်းအကျဉ်းချုပ် ရှုမှတ်ပုံ

လိုရင်းအကျဉ်းချုပ်ကို ပြောရလျှင် ကွေးမှု၊ ဆန့်မှု စတဲ့ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ပြုပြင်မှုအားလုံးကို ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း သိအောင် ရှုမှတ်ရတယ်။

ကိုယ်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာအားလုံးကိုလဲ ဖြစ်ပေါ်လာ တိုင်းသိအောင် ရှုမှတ်ရတယ်။

စိတ်ထဲ၌ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ စိတ်ကူးအားလုံးကိုလဲ ဖြစ်ပေါ်လာ တိုင်း ရှုမှတ်ရတယ်။

စိတ်ထဲ၌ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ သဘောအားလုံးကိုလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း ရှုမှတ်ရတယ်။

အဲဒီအကြောင်းထူးများမရှိဘဲ ငြိမ်လျက်ထိုင်နေတဲ့ အခါလဲလျောင်း နေတဲ့အခါများမှာလဲကိုယ်ထဲမှ ထင်ရှားတဲ့ တွေ့ထိမှုတစ်ခုခုကို မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။

ဒီမှာ အထူးထင်ရှားပြီး ပြောပြရင်လွယ်ကူတဲ့ ဖောင်းမှု၊ ပိန်မှုကိုသာ တိုင်ပင်ထားပြီး ရှုမှတ်ရန် ညွှန်ကြားထားပေတယ်။ ဒါပေမယ့် အလိုရှိပါလျှင် ပထမကပြတဲ့ ထိုင်မှု၊ ထိမှု၊ ဝင်လေထွက်လေရဲ့ ထိမှုကိုလဲပင်တိုင်ထားပြီး ရှုမှတ်နိုင်ပါတယ်။

ပေါ်ရာ ပေါ်ရာကို အလွယ်တကူ ရှုနိုင်တဲ့အခါမှာမူ အဲဒါလို ပင်တိုင်စုစဉ်ထားရန်ပင် မလိုတော့ပါ။ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ စားသိတိုင်း၊ ထိတိုင်း၊ ကြံသိတိုင်းပေါ်သမျှကို ဖြစ်ပေါ်လာစဉ် အတိုင်းပင် ရှုမှတ်သွားရတယ်။

ယောဂီဟာ ဒီနည်းဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်နေလျှင် သမာဓိဉာဏ်အားရှိလာတဲ့အခါမှာ တစ်စက္ကန့်အတွင်းမှာ စိတ်အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပျက်နေတာကို ကိုယ်တိုင်ပင်တွေ့သိရတယ်။ ဒါပေမယ့် ရှုမှတ်ခါစ ယောဂီမှာ အဲဒါလို လျင်မြန်စွာမသိနိုင်သေးပါဘူး။

ဒီနေရာတွင် စာဖတ်သင်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကောင်းကောင်းဖတ်တတ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ စာဖတ်နေပုံ မြန်ပုံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီးသိနားလည်နိုင်ပါတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အထူးအားဖြင့် အားထုတ်ခါစ ဟောဂီဟာလဲ တစ်စက္ကန့်လျှင် ရှုသိမှု တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်ကျထက်မနည်း ရှုသိနိုင်အောင်တော့ အမြဲမပြတ် အားထုတ်နေရတယ်။

အင်းစိန်ခရစ်ယာန်ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင်

မြတ်ဗုဒ္ဓဓမ္မသဘင်

သြဝါဒပါတိမောက်ကျင့်စဉ်တရားတော်

(၈)

ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

ယခင်က သြဝါဒပါတိမောက်တရားတော်အနှစ်ချုပ် သုဒ္ဓဝိပဿနာ ယာနိက ရှုမှတ်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ်၊ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဆက်လက်ဖော်ပြ ပါမယ်။

ရှေ့ကပြဆိုခဲ့တဲ့ အပိုင်း တစ်စက္ကန့်၊ တစ်စက္ကန့်မှာ တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်ထက်မနည်း မပြတ်ရှုမှတ်နေနိုင်ရန် ရှုမှတ်အားထုတ်နေ ပေမယ့် ရှုမှတ်အားထုတ်ခါစပုဂ္ဂိုလ်မှာ မရှုမှတ်မိဘဲ မေ့သွား လွတ်သွားတဲ့ ကိုယ်အမူအရာနှင့် စိတ်အမူရာများလဲ များစွာရှိပေ လိမ့်မယ်။

သမထနှင့် ဝိပဿနာအထူး

သမထပိုင်းတုန်းက ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း တခြားတစ်ပါးသို့ ရောက်နေတဲ့ နီဝရဏစိတ်များလဲ များစွာပင်ရှိနေလိမ့်မယ်။

အထူးမှာ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်စဉ်က အဲဒီမေ့သွား လွတ်သွားတဲ့ တစ်ခြားသို့ရောက်သွားတဲ့ စိတ်များကိုလဲ ရှုမှတ်ရန်မလိုပါဘူး။ ရှုမှတ်မြဲ သမထအာရုံကိုသာ ပြန်လည်ရှုမှတ်ရန် လိုပါတယ်။ ဒီဝိပဿနာတရားလုပ်ငန်းကို ရှုမှတ်အားထုတ်ရာမှာတော့

အဲဒီမေ့သွားလွတ်သွားတဲ့ စိတ်များကိုလဲရှုမှတ်သိရပါတယ်။ အဲဒါလို လိုချင်စိတ် စိတ်ဆိုးစိတ် ပျံ့လွင့်ပူပန်စိတ် ပေါ်တိုင်းပေါ်တိုင်း ပျောက် ငြိမ်းအောင် ရှုမှတ်သွားရမယ်။ ဒါဟာ သမထနှင့် ဝိပဿနာ တို့တွင် နိဝရဏစိတ်ကို ပယ်ရှားပုံနှင့်စပ်ပြီး လုပ်ငန်းစဉ် ထူးခြား၊ ပုံတစ်ရပ်ပါပဲ။

သမထဆိုတာ ရှုမှတ်ရာ သမထတရားတစ်ခုထဲမှာသာ စိတ်တည်ငြိမ်အောင် ရှုမှတ်ရတဲ့တရား ဝိပဿနာဆိုတာ ဒွါရခြောက်ပါးတွင် ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ ရပ်နာမ်များကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ လက္ခဏာများကိုသိအောင် ရှုမှတ်ရတဲ့တရားပါ။

စိတ္တဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ

အဲဒါလို ရှုမှတ်ဖန်များတဲ့အခါ တစ်ခြားသို့ ပျံ့လွင့်တဲ့ စိတ် မှာမရှိသလောက်ပင် ကင်းငြိမ်းနေလိမ့်မယ်။ တစ်ခြားသို့ စိတ်ထွက် သွားလျှင်လဲချက်ချင်းပင် သိနိုင်ပြီး ချက်ချင်းပင် အဲဒီစိတ် ပြတ်စဲသွား လိမ့်မယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ခြားသို့ စိတ်ဦးလှည့်လိုက်တာကိုပင် ရှုသိနိုင်ပြီး တစ်ခြားသို့ စိတ်မထွက်တော့ဘဲ ရှုမှတ်မြဲပင် တစ်စဉ်တည်း အခြေမပျက် ရှုသိနေနိုင်တာကိုလဲ တွေ့ရလိမ့်မယ်။

အဲဒီအခါမှာ ရှုမှတ်ရာ ရှုမှတ်ရာ အာရုံ၌ အမှတ်သတိ မှတ် သိစိတ်ရဲ့ ကပ်ခနဲ ကပ်ခနဲအံကျကိုက်လျက် တည်တည်နေတဲ့ သမာဓိဟာ ဝိပဿနာခဏိက သမာဓိမည်တယ်။

ကာမစ္ဆန္တစတဲ့ နိဝရဏတို့မှ ကင်းနေတာကြောင့် သမထလမ်း က ဥပစာရ သမာဓိနှင့်လဲညီမျှတယ်။ ပျံ့လွင့်ပြေးသွားတဲ့ အဲဒီ နိဝရဏနှင့် ရောနှောခြင်းမရှိဘဲရှုသိမှု ဘာဝနာစိတ်ချည်း ရှေ့နောက်

တစ်စိတ်တည်း စင်ကြယ်လျက်ရှိတာကြောင့် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိလဲမည် ပါတယ်။

နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

အဲဒီအခါ ရူမှတ်တိုင်း ရူမှတ်တိုင်း ရူသိတဲ့ ဖောင်းမှု၊ ပိန်မှု စတဲ့ ရုပ်နာမ်အပေါင်းကို အသိနာမ်နှင့်ရော အခြားရုပ်များနှင့်ပါ မရောယှက်စေဘဲ သီးသန့်ပိုင်းခြားပြီးသိတယ်။

တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ် ရူမှတ်ခိုက်မှာပင် ကိုယ်နှင့်ရုပ် အသိစိတ်ကို တစ်ခြားစီ ပိုင်းခြားပြီးသိတယ်။

ဒါလို နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားပြီးသိခြင်းဟာ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ် မည်တယ်။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ

အဲဒါလို သိဖန်များတဲ့အခါ ဒီရုပ်ကိုယ်ထဲ၌ ဖောင်းမှု၊ ပိန်မှု၊ လှုပ်ရှားမှုစတဲ့ အာရုံကို မသိတတ်တဲ့ ရုပ်တရားနှင့် ရူသိမှု မြင်သိမှုစတဲ့ အာရုံကိုသိတတ်တဲ့နာမ်တရားရယ်လို့ ဒီရုပ်နာမ် နှစ်မျိုးသာရှိတယ် ၊ ဒီရုပ်နှင့် နာမ်မှတစ်ပါး ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကောင် ဆိုတာ မရှိတော့ပြီ လို့ သိမြင်သဘောကျတယ်။ ရူမှတ်နေရင်းပင် ဒီလို သဘောကျသွားခြင်းဟာ ဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိမည်ပါတယ်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်ပုံ

ဒီနောက် ဆက်လက်ပြီး အားထုတ်နေရင် ရူတိုင်း ရူတိုင်း အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်ပြီး အဲဒီ ရုပ်နာမ်များဖြစ်ပေါ်နေကြတာကိုလဲ သိမြင်သဘောကျတယ်။

သိပုံက ကွေးချင်၊ ဆန့်ချင်၊ လှုပ်ရှားပြုပြင်ချင်ကြတဲ့ စိတ်ကြောင့်

ကွေးရပ်၊ ဆန်ရပ်၊ လှုပ်ရှားရပ်၊ ပြုပြင်ရပ်များ ဖြစ်ပေါ်လာကြတာကိုလဲမျက်မှောက် သဘောကျသိမြင်ပါတယ်။ အပူအအေး၊ ဓာတ်ကြောင့် ပူရပ်၊ အေးရပ်များ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာကြတာကိုလဲ သိမြင် သဘောကျတယ်။ အစာအဟာရကြောင့် ရပ်သစ်များ ဖြစ်ပေါ်ကြတာကိုလဲ မျက်မှောက်တွေ့လျက်သိ မြင်သဘောကျတယ်။

ဒါ့ပြင် မျက်စိနှင့် အဆင်း၊ နားနှင့် အသံ စတဲ့ တွေ့ဆုံမှု အကြောင်းများရှိတာကြောင့် မြင်မှု၊ ကြားမှု စတဲ့ အကျိုးတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာကြတာကိုလဲရှုမှတ်ရင်း သိမြင်သဘောကျတယ်။ ဖောင်းမှု၊ ပိန်မှု စတဲ့ ရှုမှတ်စရာ အာရုံရှိတာကြောင့် ရှုသိမှု ဖြစ်ပေါ်လာတာကိုလဲရှုမှတ်ရင်း သိမြင် သဘောကျတယ်။ နှလုံးသွင်းမှုရှိတာကြောင့် ထိုထိုအာရုံများဆီသို့ စိတ်ကရောက်ရောက်သွားတာကိုလဲ မျက်မှောက်တွေ့လျက် သိမြင်သဘောကျတယ်။

ဒါ့အပြင် “ကောင်းစားတယ် ချမ်းသာတယ်” လို့ ထင်မှားတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ ကောင်းစားချမ်းသာချင်တဲ့ တဏှာများကြောင့် ကြံစည်အားထုတ်ပြုလုပ်နေကြပုံ၊ အဲဒီပြုလုပ်မိရာကိုပင်စွဲလန်းပြီး စိတ်ဝိညာဏ် အသစ်အသစ် ဖြစ်ဖြစ်နေပုံများကိုလဲသိမြင်သဘောကျပါတယ်။ သေခြင်းဆိုတာလဲ ရှုသိရတဲ့ ဒီစိတ်မျိုး နောက်ဆုံး ပျောက်ကွယ်သွားခြင်းပင်ဖြစ်တယ်။ ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းဆိုတာလဲ မှီရာ ရပ်နှင့်တကွ ဒီစိတ်လေးမျိုး အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင်ဖြစ်တယ်”လို့ ဒါလို စသည်ဖြင့်လဲ သိမြင်သဘောကျသွားတယ်။

ဒီလို အကြောင်းတရားပါ သိမြင်ခြင်းက ပစ္စုပ္ပန်ပရိဂ္ဂဟဉာဏ် မည်ပါတယ်။

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ

ဒီလိုအကြောင်းအကျိုးမျှသာ ဆက်စပ်လျက်ဖြစ်နေပုံကို သဘောကျတဲ့ အခါ “ရှေးကလဲဒီလို အကြောင်းအကျိုး ရုပ်နာမ်မျှသာရှိခဲ့တယ်၊ နောက်လဲဒီလို အကြောင်းအကျိုး ရုပ်နာမ်မျှသာရှိလိမ့်မယ်” လို့လဲ သိမြင်သဘောကျတယ်။ ဒါလိုသိမြင်သဘောကျတာဟာ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ မည်တယ်။

ဒီလို အကြောင်းအကျိုး ရုပ်နာမ်မျှသာရှိတယ်လို့ မသိသေးမီက အဲဒီ ရုပ်နာမ်များကိုပင် အတ္တကောင် ငါကောင် ထင်မှတ်ပြီး “ရှေးကလဲ ငါရှိခဲ့လေသလား၊ ယခုမှပဲရှိဦးမည်လေလား၊ ဒီငါဟာ သေတဲ့ နောက်မှာလဲရှိဦးမည်လေလား” လို့ ဒီလိုတွေး တောယုံမှားမှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်တယ်။

ယခုတော့ အဲဒီယုံမှားမှုမျိုး မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ အဲဒီ ယုံမှားမှုမျိုးကို လွန်မြောက်သွားပြီလို့ ဆိုလိုတယ်။

သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ပုံ

ဆက်လက်ပြီး အားထုတ်နေလျှင် ရှုမှတ်တိုင်း၊ ရှုမှတ်တိုင်း သော ရုပ်နာမ်များဟာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် ပျောက်ပျောက်သွားကြတာကိုသာ တွေ့ရတာကြောင့် မမြဲဘူးလို့လဲသုံးသပ်ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါဟာ အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ် ပင်ဖြစ်တယ်။

ဖြစ်လိုက်ပျက်လိုက်နှင့် ဖြစ်မှု ပျက်မှုက မပြတ်နှိပ်စက်တာကိုသာ တွေ့ရတာကြောင့် နှစ်သက်သာယာဖွယ် အားကိုး ဖွယ်မရှိ၊

ကြောက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ဆင်းရဲချည်းပဲလို့လဲသုံးသပ်ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါဟာ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ် ပင်ဖြစ်တယ်။

ကိုယ့်အလိုအတိုင်းမဖြစ်ဘဲသူ့သဘောအတိုင်းသာဖြစ်ပျက်နေတာကို တွေ့ရတာကြောင့် “အစိုးမရတဲ့ အတ္တကောင်၊ ငါကောင်မဟုတ်၊ အနတ္တသဘောတရားချည်းပဲ” လို့လဲသုံးသပ်ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါဟာ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်ပင်ဖြစ်တယ်။

နသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

အဲဒါလို သုံးသပ်ဆင်ခြင်လို့ အားရတဲ့အခါ မသုံးသပ်မဆင်ခြင်တော့ဘဲ ရှုမှတ်ရုံသာ ရှုမှတ်လျက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီအခါ ရှုမှတ်တိုင်း၊ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်မိတဲ့အာရုံရဲ့အစ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုလဲရှင်းလင်းပြတ်သားစွာသိတယ်။ အဲဒီအာရုံရဲ့ တိကနဲတိကနဲပြတ်ပြတ်သွားပုံကိုလဲ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ သိတယ်။ အလင်းရောင်များ၊ နှစ်သိမ့်အားရမှုများ၊ စိတ်အေးချမ်းသာမှုများ၊ ဘုရား တရား သံဃာနှင့် စပ်တဲ့ သဒ္ဓါကြည်ညိုမှုများ၊ အလွန်လျင်မြန် သန့်ရှင်းတဲ့ သိမှုများ၊ ရှုစရာအာရုံတွေကို အလွတ်မရှိအောင် အမှတ်ရလျက် ရှုမှတ်နိုင်မှုများ ကြောင့်ကြမစိုက်ရဘဲရှုမှတ်နိုင်မှုများ၊ ရှုမှတ်ရာ၌ ပျော်လျက်နှစ်သက်သာယာမှုများ၊ ဒါလို ထူးခြားတဲ့ တရားများလဲဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်။

ဒါကြောင့် ယောဂီဟာ မိမိရဲ့ ဖြစ်ပုံများကို မပြောရဘဲ မနေနိုင်အောင် ဝမ်းသာတက်ကြွလျက်ရှိတတ်တယ်။ ‘တရားထူးကို ရပြီ’ လို့လဲထင်မှားတတ်တယ်။ ဒါဟာ နသောဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်နှင့် မင်္ဂမှားဖြစ်ပုံပါပဲ။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ပုံ

“အလင်းရောင် စသည်များကို တရားထူး မဟုတ်သေးဘူး၊ ပေါ်လာသမျှကို ရှုမှတ်ရုံမျှမပြတ်ရှုမှတ်နေခြင်းကသာ တရားထူးကို ရရန် ဝိပဿနာလမ်းမှန်ဖြစ်တယ်” လို့လဲ ကျမ်းဂန်ဗဟုသုတ အရဖြစ်စေ၊ ဆရာသမားတို့ရဲ့ ညွှန်ပြချက်စကားအရ ဖြစ်စေ ယုံကြည်ဆုံးဖြတ်ရတယ်။ အဲဒါလို ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းဟာ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိဖြစ်တယ်။

ရင့်သော ဥဒယဗ္ဗဉာဏ် ဖြစ်ပုံ

အဲဒါလို ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် ဆက်လက်ပြီး ရှုမှတ်နေလျှင် အဲဒီအလင်းရောင်နှစ်သိမ့်အားရမှု စသည်တို့ဟာ တစ်ဖြည်းဖြည်း နည်းပါး နည်းပါးသွားတယ်။ သိမှုကလဲသာပြီး ရှင်းလင်းပြတ်သား တယ်။ လက်ခြေ တစ်ကွေး၊ တစ်ဆန့်အတွင်း၊ ခြေတစ်လှမ်းအတွင်း မှာပင် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ မရောက်ဘဲ တစ်ရွေ့ချင်း တစ်ရွေ့ချင်း ဖြစ်ပျက်သွားတဲ့ လှုပ်ရှားမှုပေါင်း များစွာတို့ကို တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ သိရတယ်။ ဒါဟာ ဥပက္ကိလေသမှ လွတ်တဲ့ ရင့်သော ဥဒယဗ္ဗဉာဏ်ပဲ။

ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ပုံ

အဲဒီ ဥဒယဗ္ဗဉာဏ် အားကောင်းတဲ့ အခါ အသိဟာ ပိုမို လျင်မြန်လာတယ်။ ဒါကြောင့် အာရုံရဲ့အစ ဖြစ်မှုထက် အဆုံး ပျောက်မှုကိုသာ ပိုမိုထင်ရှားစွာတွေ့ရတယ်။

ရှုမှတ်ရတဲ့ အာရုံများမှာ ကုန်ဆုံးပြီး ပျောက်ပျောက်နေနှင့် ဘာလိုထင်ရတတ်တယ်။ လက်၊ ခြေ၊ ခေါင်း၊ ကိုယ်စတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်

အထည်ခြပ်ကို မတွေ့ရဘဲတစ်ရိပ်ရိပ်နဲ့ ပျောက်ပျောက်နေတာကိုသာ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း တွေ့သိရတယ်။

ရှုသိနေတဲ့ စိတ်ကလေးပါ အရှုခံအာရုံနှင့်အတူ ရှေ့နောက် ဆင့်လျက်တစ်ပါတည်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်။

ဒါလို ရှုမှတ်တိုင်းအာရုံရော မှတ်သိစိတ်ပါ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို သိရတာက ဘက်ညာဏ်တဲ့။

ဘယညာဏ်စသည်ဖြစ်ပုံ

ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း အာရုံရောအသိစိတ်ပါ တစ်ပျက်တည်း ပျက်ပျက်နေတာကိုသာ တွေ့ရတာကြောင့် “ကြောက်စရာကောင်းတယ်” လို့ ထင်မြင်သဘောကျလာတယ်။ အဲဒါဟာ ဘယညာဏ်ပါပဲ။

“မကောင်းဘူး” လို့ လဲအပြစ်မြင်လာတယ်။ ဒါက အာဒိနဝ ညာဏ် တဲ့။

“နှစ်သက်ပျော်မွေ့ဖွယ်မရှိ၊ ပျင်းရိငြီးငွေ့ဖွယ်ပဲ” လို့ လဲမြင်သိလာတတ်တယ်။ ဒါဟာ နိဗ္ဗိဒါညာဏ်တဲ့။

“ဒီလို ပြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေမရှိမှ ကောင်းမည်” လို့ ရုပ်နာမ် ဆင်းရဲများမှ လွတ်မြောက်ရန် မျှော်ကြည့်တဲ့ ညာဏ်လဲဖြစ်လာတယ်။ ဒါက မုဉ္ဇိဘုကမျတာညာဏ်တဲ့။

အဲဒီအခါ လွတ်မြောက်စေရန် အထူးကြောင့်ကြပြုပြီး တစ်ဖန် ရှုမှတ်တဲ့ အတွက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သဘောများကို အလွန် ထင်ရှားစွာ တွေ့ရတတ်ပြန်တယ်။ ဒါက ပဋိသန္ခါညာဏ်တဲ့။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်

အဲဒီ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်အားပြည့်တဲ့ အခါ ရှုသိမှုဟာ ကြောင့် ကြမစိုက်ရဘဲသူ့အလိုလိုပင် သိလျက် နာရီစက်များလိုသွား နေတယ်။ အကောင်းအဆိုးအာရုံရဲ့ သဘောမလိုက်ဘဲ သိရုံမျှသာ လျစ်လျူရှုနေ တယ်။ အလွန်ပင်ညင်သာ သိမ်မွေ့ပုံမှာ တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီလဲကြာသွားတတ်တယ်။

အဲဒါလောက်ကြာသော်လဲညောင်းညာပင်ပန်းခြင်းက မရှိဘူး။ ဒီလို အကောင်းအဆိုး အာရုံနောက်သို့လဲမလိုက်ဘဲ ကြောင့်ကြဲလဲ မစိုက်ရဘဲသဘောမှန်ကို သိရုံမျှ ကြာရှည်စွာ သိသိသွားခြင်းဟာ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် မည်တယ်။

ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဉာဏ်

ဒီလို သူ့အရှိန်နှင့်သူသိလျက်သိလျက်အလိုလို သွားနေရာထဲက အထူးသွက်လက်လျင်မြန်တဲ့ အသိကလေးများဖြစ်ပေါ်လာပြန်တယ်။ အဲဒီ အသိကလေးများမှာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဉာဏ် မည်တယ်။

အနုလောမဉာဏ်

အဲဒီထူးခြားတဲ့ အသိကလေးများမှာလဲ ထိုခဏ၌ ဒွါရ ၆ ပါးတွင် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်အာရုံကိုပင် “မမြဲဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲဟူ၍သော်လည်းကောင်း အနတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း” သိမြင်လျက် ဖြစ်ပေါ်တယ်။

ထိုတွင် နောက်ဆုံးအကြိမ်အသိမှာ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ ခေါ် ဇောသုံးခုပါဝင်တဲ့ အနုလောမဉာဏ် မည်တယ်။ ရှေးဝိပဿနာ ဉာဏ်၊ နောက်မဂ်ဉာဏ်တို့နှင့် သင့်လျော်စွာဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်လို့ဆိုတယ်။

နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုပုံ

ရှေးရင့်တဲ့ ဥဒဟဗ္ဗယဉာဏ်မှစပြီး ဒီအနုလောမဉာဏ်တိုင် အောင် ဉာဏ် ၉ပါး အပေါင်းဟာ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ မည်တယ်။

အဲဒီဉာဏ်ရဲ့ အခြားမဲ့တွင် အသိစိတ်ဟာ ရုပ်နာမ်ဆင်းရဲချုပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန် အာရုံသို့ ကျရောက်သွားတယ်။ ဒါဟာ ဂေါတြဘူဉာဏ်ပဲ။ ပုထုစဉ်အနွယ်ကိုဖြတ်ကာ အရိယအနွယ်သို့ ဝင်ရောက်သွားတဲ့ ဉာဏ်လို့ဆိုပါတယ်။

ဒီနောက် ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုပင် မျက်မှောက်တွေ့သိမြင်လျက် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုဉာဏ်များ ဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်။

ထိုတွင် မဂ်ဉာဏ်ကို ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိလို့ခေါ်တယ်။

ထိုမဂ်ဖိုလ်ဖြစ်ခိုက်အချိန်မှာ တစ်စက္ကန့်မျှပင် မကြာပေ။ ထို့နောက် ထူးခြားစွာတွေ့သိရတဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့ကို ပြန်လှည့်ပြီး ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါဟာ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ခေါ်တာပဲ။

သောတာပန်ဖြစ်တယ်

ဒီအစဉ်အတိုင်း ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တိုင်အောင် ပြည့်စုံစွာ တွေ့မြင်သူဟာ သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်သူပဲ။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ-

- ၁။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရုပ်နာမ်အပေါင်းကို အတ္တကောင်လို့ ထင်မှတ်ခြင်း၊
- ၂။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ အကျင့် သိက္ခာတို့နှင့် စပ်ပြီး ယုံမှားခြင်း၊

၃။ သီလဗ္ဗတပရာမာသ အရိယာမဂ်လမ်း အကျင့်မှ တစ်ပါး
သော အလေ့အကျင့် များကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
အကျင့်ကောင်းလို့ ယုံကြည်ယူမှားခြင်းဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်
သုံးပါးကင်းငြိမ်းတယ်။

ဒါ့ပြင် ငါးပါးသီလလဲ ကျိုးခြင်း ပျက်ခြင်းမရှိဘဲ သူ့
သဘာဝအတိုင်း လုံခြုံစင်ကြယ်လျက်ရှိတယ်။

ဖလသမာပတ်ဝင်စားပုံ

ဒါကြောင့် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိမိရပြီးတဲ့ မဂ်ဖိုလ်တရား
သို့ ရည်သန်ပြီး ဝိပဿနာရှုလျှင် ထိုဖိုလ်သို့ ဝင်ရောက်လျက်
ငါးမိနစ်၊ ဆယ်မိနစ်၊ နာရီဝက်၊ တစ်နာရီ စသည်ဖြင့် ဖလသမာပတ်၌
တည်နေနိုင်တယ်။ ဝသီတော် နိုင်နင်းလျှင် အလျင်အမြန်လဲ ဝင်စား
နိုင်တယ်။ တစ်နေ့လုံး တစ်ညလုံးသော်လဲ ကြာရှည်စွာ ဖလသမာပတ်၌
တည်နေနိုင်တယ်။

သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပုံ

မရသေးတဲ့ မဂ်ဖိုလ်များသို့ ရောက်ရန် ရည်သန်ပြီး
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို နည်းတူပင် ရှုမှတ်ပါက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
စတဲ့ ဝိပဿနာ ဉာဏ်များနည်းတူပင် အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပြီးတော့
ဣန္ဒြိယလဲရင့်ကျက်လျှင် သကဒါဂါမ် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့်
နိဗ္ဗာန်ကိုတွေ့မြင်ကာ သကဒါဂါမ်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားတယ်။

သကဒါဂါမ်မှာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကာမရာဂနှင့် ဗျာပါဒတို့လဲ
ကင်းငြိမ်းသွားပြန်တယ်။ ဒါကြောင့် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ဘုံ
နတ်ဘုံများ၌ အလွန်ဆုံး နှစ်ဘဝမျှသာ ဖြစ်ပြီးလျှင် ရဟန္တာဖြစ်ကာ
နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံရတော့တယ်။

အနာဂါမ်ဖြစ်ပုံ

အဲဒီ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလဲ ဖိုလ်ဝင်စားလိုသဖြင့် ဝိပဿနာရှုလျှင် ရပြီးတဲ့ ဖိုလ်သို့ရောက်တယ်၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်ရန်ရည်သန်ပြီး ဝိပဿနာရှုပြန်လျှင် နည်းတူပင် ဝိပဿနာ ဉာဏ်များဖြစ်ပြီးလျှင် အနာဂါမ် မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုတွေ့မြင်လျက် အနာဂါမ်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားတယ်။

အနာဂါမ်မှာ ကာမရာဂနှင့် ဗျာပါဒတို့ လုံးဝကင်းငြိမ်းတယ်၊ ဒါကြောင့် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကာမဘုံ၌တစ်ဖန် မဖြစ်တော့ဘူး၊ ရူပ အရူပ ဗြဟ္မာဘုံတို့၌သာ ဖြစ်ပြီး ထိုဘုံတို့၌ပင် ရဟန္တာဖြစ်ကာ နိဗ္ဗာန်ဝင်စံရတယ်။

ရဟန္တာဖြစ်ပုံ

အဲဒီ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလဲ ဖိုလ်ဝင်စားလိုသဖြင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်လျှင် ရပြီး ဖိုလ်သို့ရောက်တယ်၊ အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်ရန် ရည်သန်ပြီး ဝိပဿနာ ရှုမှတ်လျှင် နည်းတူပင် ဝိပဿနာဉာဏ်များ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပြီးလျှင် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုတွေ့မြင်ကာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားတယ်။

ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ၁။ ရူပရာဂ၊ ၂။ အရူပရာဂ၊ ၃။ မာန၊ ၄။ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ၅။ အဝိဇ္ဇာ ဆိုတဲ့ ဒီအကြွင်း သံယောဇဉ် ငါးပါး နှင့်တကွ ကိလေသာအားလုံးကင်းငြိမ်းတယ်၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် မှာ နောက်တစ်ဖန် ဘဝအသစ်ဖြစ်ခြင်းမရှိတော့ဘူး၊ ထိုဘဝမှာပင် အသက်အပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးတဲ့အခါ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရပေတယ်။

ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံပြီးချိန်မှစပြီး ဘဝအသစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိတာ

ကြောင့် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း စတဲ့ ဆင်းရဲအားလုံးမှ လုံးဝ လွတ်မြောက်လျက်ရှိတော့တယ်။ ဒါလိုလွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးကိုပင် ရည်ရွယ်ပြီး အစပိုင်း၌-

အဘယ့်ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်ရပါသလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ပြီး အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းစတဲ့ ဆင်းရဲအားလုံးမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် အားထုတ်ရပေတယ်လို့ ဖြေဆိုခဲ့ပါတယ်။

နိဂုံးဆုမွန်

အကုသိုလ်များ ရှောင်ရှားပယ်လေ၊

ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားစုံစေ။

မိမိစိတ်ဓာတ် ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊

ဤသုံးပါး ဘုရားဆုံးမပေ။

ဆိုတဲ့ ဘုရားဟော သြဝါဒပါတိမောက်တရားတော်အရ-

၁။ ကိုယ်နှင့် နှုတ်တို့မှ ဒုစရိုက်တရားများ မဖြစ်ပွားရအောင် သီလစောင့်သုံးခြင်းဖြင့် အကုသိုလ်များကို ပယ်ရှားနိုင်တယ်။

၂။ သမထ ဝိပဿနာ တရားကို ပွားများအားထုတ်လျက် သမာဓိဉာဏ်များ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်တရားကို ဖြစ်ပွားစေရပါတယ်။

၃။ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းဖြင့် မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်းဆိုတဲ့တရားများ ကိုယ့်သဏ္ဌာန်တွင် ဖြစ်ပွားစေရပါတယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်ပွားလျှင် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်ရဲ့ သြဝါဒပါတိမောက်
တရားတော် အဆုံးအမနှင့် ပြည့်စုံပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒပန်းတိုင် ပြီးဆုံးပါတယ်။

ဒီတရားတော်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များရော ဗုဒ္ဓဘာသာကို
စိတ်ဝင်စားသူများပါ သိသင့် သိထိုက်ပါတယ်။

ယခု အဲဒီသြဝါဒပါတိမောက်တရားကို နာကြားကြရ၍
ဤတရားတော်လာအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြပြီးလျှင် ဆင်းရဲအား
လုံးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြ
ပါစေသတည်း။ ။

(သာဓု...သာဓု...သာဓု)

ညောင်ကန်အေးဆရာတော်

ဩ ဝါ ဒ ပါ တိ မောက်

မြန်မာဂါထာဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ သည်းခံကျင့်သုံး-အမြတ်ဆုံးပေ၊
နိဗ္ဗာန်မြတ်လှ-ဗုဒ္ဓမိန့်ချေ။
ရဟန်းမှန်လျှည်း-မညည်းဆဲပေ၊
ညည်းဆဲက-သမဏမဟုတ်ပေ။
- ၂။ မကောင်းမှုများ-ရှောင်ရှားပယ်လေ၊
ကောင်းမှုတရား-ဖြစ်ပွားစုံစေ။
မိမိစိတ်ဓာတ်-ဆွတ်ဆွတ်ဖြူစေ၊
ဤသုံးပါး-ဘုရားဆုံးမပေ။
- ၃။ သူ့ကိုစွပ်စွဲ-ညည်းဆဲကင်းစေ၊
ကိုယ်ကျင့်သီလ-လုံးဝလုံစေ။
အစာ၌လည်း-သိမြဲတိုင်းရှည်၊
လူသူဆိတ်တောင်း-တောကျောင်းမှာနေ။
စိတ်မြတ်လုပ်ငန်း-ကြိုးပမ်းပါလေ၊
ဤခြောက်ပါး ဘုရားဆုံးမပေ။ ။